

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пов.
Конт. почт. шадн. 504-060.
143-322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 зол.
Чвертьрічно 15-00
Піврічно 30-00
Річно 60-00
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, фран-
ції, Голландії, Бельгії 20 фр.
фр., Чехословаччині 30 ч. к.
— в усіх прочих краях по
7-50 зол.

Телеф. Редакції 229-41.
Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Неясне положення в Іспанії.

ПОВСТАНЦІ ЙДУТЬ ВПЕРЕД.

ЛІССАБОНА, 21. 7. ПАТ. Ходять чутки, що повстанці опанували Андалузію й інші провінції та посуваючись вперед, розбили курінь гірників. Поїзди з Португалії до Іспанії не пускають.

ПОВСТАНЧА МОБІЛІЗАЦІЯ.

ЛІССАБОНА, 21. 7. ПАТ. Головна кватира повстанців проголосила загальну мобілізацію всіх здібних до зброї на опанованих просторах.

ЧЕРВОНІ ПРАПОРІ І ПОЖЕЖА

ЛЬОНДОН, 21. 7. ПАТ. Англійські старшини, які приїхали до Гібральтару, оповідають, що Малага в руках комуністів. Над містом і пристанню мають червоні прапори, у місті сильні пожежі.

БОРІТЬБА В ЕТЕРІ.

СЕВІЛЛЯ, 21. 7. ПАТ. Тутешня радіостанція оголосила дві ноту, у яких дементує урядові комунікати та звертає увагу, що уряд надає через інші радіостанції фальшиві комунікати на тій самій хвилі, що севільська. Поправді повстанча акція розвивається планово; один артилерійський полк, що прилучився до повстанців, заняв летунський майдан у Мадриді.

МАДРИД, 21. 7. ПАТ. У комунікаті наданому в год. 3.15 уряд запевняє, що пакує над положенням і що повстанці масово піддаються. Не годиться з цим запевненням заклик до міліції та поліції не витрачувати муніції, бо вона може придатися у поважніших хвилинах. Валенсійська радіостанція оголосила соціалістичну відозву.

БАРСЕЛЬОНА, 21. 7. ПАТ. Вчора в год. 22. тутешня радіостанція надала відозву соціалістичної партії такого змісту: „Робітникам слід нині приступити до праці та співділати з урядовими військами; зрештою слухати лише директив соціалістичної партії“.

НА ФРАНЦУСЬКОМУ КОРДОНІ.

ПАРИЖ, 21. 7. ПАТ. З Анде повідомляють, що приїхало тут небагато подорожніх з Іспанії. Вони оповідають, що по дорозі стрічали збройні відділи, які ескортували їх до кордону. Урядові війська пильно стережуть кордон, помагає їм робітнича сторожа. Губернатор зі Сан Себастьяна змобілізував усіх мужчин від 21 до 30 літ для оборони від повстанців. На шляхах до Навари збудовано барикади.

ПАРИЖ, 21. 7. ПАТ. Всі поїзди з Іспанії приїхали нині в часі означеному в розкладі їзди.

МАДРИД ШЕ В РУКАХ УРЯДУ.

АНДЕ, 21. 7. Райтер. Повстанчі війська є панами положення у Севілаї, Гранаді, Малазі та Бургос, зате в Мадриді утримується уряд.

МАДРИД, 21. 7. ПАТ. Залога міста Адак-ляде Тенарес (б. Мадриду) прилучилася до повстання, опісля піддалася урядовим військам.

ГІБРАЛЬТАР, 21. 7. ПАТ. 4 еспанські кораблі обстрілювали Севту.

ТАНЖЕР, 21. 7. ПАТ. Причалило тут 7 еспанських кораблів, на яких моряки інтернувати старшини, що хотіли прилучитися до повстання.

БРИТІЙСЬКІ КРУЖЛЯКИ.

ЛЬОНДОН, 21. 7. ПАТ. Два британські кружляки стоять на якорі, готові вирушити до Іспанії.

СТИНАЮТЬ ГОЛОВИ.

ЛЯ АНДЕ, 21. 7. ПАТ. Залізничного лікаря, відомого фашиста, хтось убив, обтинаючи йому голову.

СУПЕРЕЧНІ ВІСТКИ.

ЛІССАБОНА, 21. 7. ПАТ. Вістки з Іспанії взаємно заперечують себе. Уряд запевняє, що повстанці намагалися висадити десант лише в одній пристані, відкиля їх відкинули, зате інші джерела подають, що десант пощастив у кількох містах. Поголоски, немовби Мадрид потрапав у руки повстанців, не potwierdжені.

РОЛЯ РОБІТНИКІВ.

МАДРИД, 21. 7. ПАТ. В год. 17. міністер внутр. справ наказав робітничим міліціям точно виконувати накази у боротьбі з повстанцями.

Успіхи на фронті залежать від справності заплана. Постійно підмагайте матеріально Рідну Школу — тоді рідношкільний фронт буде сильний!

ФРАНЦУСЬКА ПРЕСА ПРО ПОЛОЖЕННЯ В ІСПАНІЇ.

ПАРИЖ, 21. 7. ПАТ. Тутешня преса пильно слідкує за подіями в Іспанії. Вона добре поінформована через кореспондентів, яких сам „Парі Суар“ вислав 7-ох до Іспанії та есп. Марока. Вона стверджує, що повстання приняло куди грізніші розміри, як до цього признається уряд у своїх комунікатах; воно охопило південну Іспанію та деякі північні провінції. Повстання може перейти у довгу громадянську війну тому, що уряд роздає зброю між населення, зокрема між прихильників „людового фронту“. Озброєна комуністична молодь обсадила французький кордон, усуваючи відтіля поліцію та граничну сторожу. „Енформасіон“ боїться за долю французького Марока та застановляється, яке становище мають зняти великодержави, бо як відомо пристань Танжер в есп. Мароку становить неутраляну смугу під зброєю гарантією Іспанії, Франції, Англії та Італії.

Греція в обличчі ремілітаризації проливів.

РАДІСТЬ У ТУРЕЧЧИНІ.

АТЕНИ, 21. 7. ПАТ. Уряд заявляє в комунікаті, що статут грецьких островів положених вздовж анатольського побережя і дотепер здемілітаризованих, вповні залежить від статута, який обов'язує у проливах.

ЦАРГОРОД, 21. 7. ПАТ. Вчора вечором

відбулася тут велика маніфестація з участю фльоти.

Мегафони повідомляють населення, що конвенцію у Монте підписано.

АНКАРА, 21. 7. ПАТ. 30. ч. м. збереться на родне зібрання на надзвичайну сесію

Англо-египетське непорозуміння.

ЛЬОНДОН, 21. 7. ПАТ. Підчас переговорів британська делегація не хотіла погодитися на арабське домагання, щоб нові касарні та страте-

гічні шляхи будували виключно єгиптяни, тому відкликалися до Льондону.

Араби не переривають страйку.

БРУСАЛИМ, 21. 7. ПАТ. На засіданні призначених двох рішила вчора найвища арабська рада продовжувати страйк і заперестувати проти зброєння жидів.

В концентраційному таборі в Сарафінд замкнено 260 арабських провідників.

НОВА КНИЖКА БІБЛІОТЕКИ „ДІЛО“.

БАЛЬЗАК

Чародійна шкіра

Переклад Василя Софронова.

ЦІНА 2.50 ЗОЛ., З ПОЧТОВОЮ ОПЛАТОЮ 3.00 ЗОЛ.

„Це знаменитий модерний твір, написаний з великою силою та смаком, на межі між неймовірним і страсним. Про цю книжку можна сказати багато доброго“.

Гете, 11. жовтня 1831 р.

Як далеко у нас до дійсної нормалізації.

З приводу одної характеристичної заборони дитячого садку Р. III.

Львів, 21. липня 1936.

Річ іде про дитячі садки. Боротьба за таку — можна сказати — дрібничку, як зорганізування і ведення сезонних дитячих садків для дітей у передшкільному віці, полишених в часі літніх робіт у полі без опіки дома, просто на ласку долі — трівала літами. За право організувати такі необхідні дитячі садки боролася Рідна Школа й У.П.Р., боролася українські батьки на місцях — і ця дуже хосенна та в наших обставинах необхідна акція потрапляла на найріжкородніші перепони.

Як вносили подання в такій справі до староства, як органу суспільної опіки, то воно не редавало ту просьбу до шкільного інспектора ту. Шкільний інспекторат трактував дитячий садок як постійне передшкільня і вимагав усіх тих тяжких і коштовних передумовин (з плянами будинку, фаховими свідомствами і свідомствами льовальності, з усікими комісіями і т. п.), що їх шкільна влада вимагає до дозволу на заснування приватної школи, а яких поагодження тріває місяцями, часом і роками.

Одначе Рідна Школа і зацікавлені батьки не зражувалися такими і всікими іншими перепонами, але акцію дитячих садків вели безупинно далі. Солідна опіка і доцільна праця в дитячих садках, здавалося, переконала вкінці компетентні польські чинники, що це не є ні не безпечна, ні шкідлива, але навпаки: дуже потрібна й корисна річ. Після того появилася обіжнік Кураторії Л.Ш.О. з 2. січня 1935 р. ч. I, 35.006/34, в якому стверджено, що в дитячих садках широкі опікуються дітьми, доживлюють їх і навіть зодягають та корисними розмовами, співами і забавами їх виховують. Тому доручено шкільним інспекторам „мати ті обставини на увазі, щоб не утруднювати гуманітарним установам їх важкої добродійної праці“.

Здавалось би, що як Кураторія Л.Ш.О. видала цей обіжнік у січні 1935 р., то вже в літі 1935 р. не буде на області тієїж Кураторії дотеперішніх перепон. Одначе ті перепони тяглись цілий літній сезон 1935 р. з тої простої причини, бо... повний обіжнік появилася в кураторійному „Урядовому Деннику“ шойно за жовтень 1935 р., себто в часі, коли вже сезон дитячих садків давно минув.

Якщо внаслідок подивудливого поспіху Кураторії Л.Ш.О. з проголошенням свого власного розпорядку у справі дитячих садків не було в 1935 р. оминуті перешкод, то здавалось, що в 1936 р. вже рішуче не буде ніяких перепон. На це Рідна Школа й українське громадянство рахували тим більше, що справу дитячих садків, як справу суспільної опіки, передано повітовим старостам.

Згідно з правдою треба признати, що деякі старости дійсно поводитися зовсім коректно та

дитячим садкам і їх провідницям не робили ніяких перепон. Але були й такі, що взагалі не хотіли згодитися на заснування дитячих садків у „їхньому“ повіті, або не хотіли затвердити провідниць. Інші прикидалися нимівкою, що в їхньому повіті вже організують т. зв. „громадські дитячі садки“ для всіх дітей без огляду на народність. А були й такі, що торгувалися: в тих і тих громадах мають бути тільки „громадські“ дитячі садки, а знову в інших можуть бути дитячі садки Рідної Школи. Проти таких рішень, які обмежували організацію рідношкілих дитячих садків, вношено звичайно рекурси, які розглядає воєвідський уряд.

Та найцікавіше рішення видав п. Марітцак, повітовий віцестароста в Березові. Як на прохання у справі дозволу на дитячий садок в Улущу сніпський Повітовий Кругок Р.Ш. не дістав відповіди, ургував кілька разів телефонічно до березівського староства, однак без успіху. Зі староства давали стереотипну відповідь, що пан староста застеріг собі цю справу до свого вищочинного подаждження і дотичне подання тримає у себе. Вкінці староство доручило рішення такого змісту:

„Starostwo Powiatowe Brzozowskie.
L. Pol. 6/51/36. Brzozów, dnia 6. lipca 1936 r.

Do P. T. Tow. Rідna Szkoła
na ręce przew. Zarządu Dr. Wanczyńskiego
w Sanoku.

Na wniesioną prośbę w sprawie zezwolenia na urządzenie ogródka dziecięcego w Uluczu odmawiam pozwolenia na urządzenie tegoż, ponieważ w Uluczu jest już urządzona i czynna półkolonja letnia dla wszystkich dzieci.

Kolonja ta jest urządzona przez Towarzystwo Szkoły Ludowej i uczestnikami kolonji są również dzieci ruskie, przeto nie zachodzi konieczność urządzenia ogródka przez P. T. Towarzystwo.

Od tej decyzji przysługuje prawo wniesienia odwołania do Urzędu Wojewódzkiego w Lwowie przez tut. Starostwo w ciągu dni 14-tu, licząc od dnia następnego po doręczeniu niniejszej decyzji.

Za Starostę powiatowego Maritczak wt. Wicestarosta.

Повітовий Кругок Р. Ш. в Синоді висловив очевидні проти повнішого рішення своєчасно рекурсу до Львівського Воєвідського Уряду, а разом і жалобу до п. прем'єра ген. Складковського на таку яскраво стороничну поведінку березівського староства. Бо відмова дитячого садка українській установі в українському селі та одночасно дозвіл на такий садок „Т. С. Л.“, добре відомому ще з передвоєнних дезаціоналізаційних подвигів на українських землях і з повоевних „мобілізацій“ та „офензив“ на завоювання душ української дітвори, дає цілий спектр специфічний пошмак.

Як ту справу вирішить Львівський Воєвідський Уряд, чи і як зареагує на це п. прем'єр

Складковський — про це поінформуємо наших читачів, як тільки дістанемо дотичні відомості. Всеж такі з повишого, як і з подібних заборон українських дитячих садків у тернопільському воєвідстві, бачимо наглядно, як далеко ще до дійсної нормалізації відносин на наших землях.

I. Г.

По похилій площі.

Кілька уваг з приводу Турковичського свята.

Традиційний відпуст відпущенної частини Холмщини у Турковичах, на пограниччі двох повітів: томашівського і грубешівського, у цьому році зібрав значно менше народу. Причиною були жнива, але тільки частинно. Друга, глибока причина лежала десь. Її можна було вичитати на обличчі численного духовенства, а ще скоріше почути в розмовах з кращими священиками.

Саме перед самим святом у Турковичах митрополитальне „Воскресное Чтеніє“ принесло ухвалу Св. Синоду з приводу славного т. зв. американського протесту у справі переслідування Православної Церкви в Польщі. Очевидно, що Св. Синод не міг зайняти іншого становища, ніж передтим митрополит Денис, що назвав цей протест безсоромною інсинуацією. Адже Св. Синод не мав уже у цій справі потрібної свободи рухів. Митрополит Денис свідомо поставив Св. Синод у таке безвихідне становище. Він хотів, щоб його особисту компромітацію поділив з ним Св. Синод. А ще більше: митрополит використав нагоду підчинити собі Св. Синод, накидаючи йому своє попереднє рішення; бо давно вже митрополит Денис носився зі замірами завести повне самовладство у Церкві. Йому, як росіянинові, чужому для своєї українсько-білоруської пастви, найбільш відповідає самовладний устрій Церкви. При такому устрою найлегше теж використовувати своє становище у Церкві і в особистих матеріальних цілях: не даремно митрополит завів таку новину в житті Церкви, якої не знала ані російська синодальна церква, ані якась інша зі сучасних — безбюджетове і безконтрольне господарювання церковним майном. Можливо, що тут ділає і чисто психологічний чинник: людина, що тисне спину перед сильнішими від себе, пізніше за своє пониження мститься на залежних від себе.

Вже не може митрополит Денис нічим іншим підтримати свого авторитету у духовенстві, тільки демонструванням свого самовладства. І митрополит дійсно показує силу своєї влади, не оглядаючись на те, що це все приймає форму

самодурства. Ніколи ще так яскраво не виявилось повне безправство духовенства, як саме від часу, коли митрополит Денис почав новий свій польонофілський курс у Церкві. Старі, заслужені священники, митрати і декани — ні з того, ні з цього, без всякої вини і саідства, мусять нагло переходити на інші, найгірші парохії, або навіть переселюватися до іншої єпархії. А їх місце займають нові священники, що ввійшли в моду, переважно галичани, — москвофіли та апостати, зрадники своєї батьківської віри й народності, або ті волинські „батьошки“, що здобули собі сумну славу при продажі церковних лісів та земель. Російська преса дуже алує, хоч і драстично, означила істоту персональної політики у варшавській митрополії славян: „Тепер поставлено ставку на лодзівця“. Ще в інший спосіб виявляється самодурство митрополита Дениса: саме на теперішньому святі у Турковичах вислали двох нових священників. Один з них був досі дяком і ніякої відповідної освіти, не тільки духовної, не має. А другий — колишній маленький царський урядовець, хоч і має деяку загальну освіту, то проте богословських наук не мав; знають ще православні, те, що єдина донька цього нового священника перейшла на римокатолицизм, діставши посаду народної учительки.

І це все діється, у часі, коли православне громадянство бореться за те, щоб Церква мала відповідні духовні школи для підготовки духовних кандидатів, та коли багато абсолюєнтів духовних семінарій і навіть богословського факультету не може дочекатись призначення. Ще особливішою пікантерією набувають ті два нові висвячення тим, що відбулись вони на бакалах теперішнього томашівського декана. Коли рік тому висаджував цей славний декан свого попередника, дуже заслуженого священника, одного з найкращих, з усієї великої парохії, він знайшов собі союзників лише у тих двох особах та ще в одній. І тепер винагородив їх у цей дивний спосіб. Чому ж митрополит Денис пішов на це? — подумайте дехто. Ширяться серед православного духовенства і громадянства одна лише версія на пояснення багатьох незрозумілих явищ у житті Холмської Єпархії: в цій Єпархії всесильний о. Михайло Борєцький, парох м. Лодзі, брат томашівського декана, той самий, що у своїх руках колись на Волині скупив був усі справи продажі церковних земель і лісів. І саме у тій афері в церковним маєтком дошкулюються причини всесильності фаворита митрополита. Зрештою був час, коли дехто з урядових чинників робив заходи, щоб довідатись у о. М. Борєцького деяких документальних подробиць про цю продаж церковних лісів та

ФРИДРИХ КАРІНТИ.

КРАВАТКА.

— Ернесте! Ти маєш дуже гарну краватку. Де ти купив її?

— Недалеко, в Ринку.

— Справді гарна. До побачення.

— До побачення.

Ернест ішов і кивав головою: справді гарну краватку має. Коли побачив себе випадково у виставі публі, випростувавсь задоволений.

Сонце знову виширнуло зпова хмар. Ернест рішив, що треба використати нагоду і замість піти додому, пройтись трохи. Він мав полагодити ще одну орудку, але вона не була погана. Прохід завжди добре робить на настрій.

Перешкоджало думка про працю. Таке вже життя. Тоді, коли ти молодий і хотів би його якнайбільше використати, тоді мусиш найтяжче працювати. всього собі відмовити і складати собі ціле життя з дрібниць, підготовляючи собі будинок і спокійну старість. Дивна річ. Чи життя це не прохід, безжурність, радість, кохання, одне слово — молодість? А в реальному житті виходить зовсім навпаки: молодість це праця і боротьба за становище, за якийсь місце, попросту: все не так, як повинно бути. Він пригадав собі якусь дуже мудру думку: „Життя є досконалим тільки, коли людина у дозрілому віці адієсною для своєї старості те, що молодість поставила собі за мету“. Аж голова хodorом пішла, таке це було розумне.

А тут оти Еля справді гарна. Ганс саме щойно сказав... Алеж ні. Ганс говорив не про Елю, а про краватку... Шкода щодо краватки —

І знов його думка завернула до Елі. Якби це було тепер зустріти її посередній вулиці, але так, щоб вона перша помітила його

Пішов уперед.

— Ернесте! Якто ви вже мене навіть не пізнаєте?

— Цілую ручки!

Обоє засміялись.

— Ви справді бурмлю! Чому ж ви до мене не зайшли? Чи чекали може, аж я до вас...? Виходить так, що я мушу за вами бігати.

— Ні, це справді дуже гарно, що ви не завагались перші мене зустріти, як я так ішов...

— Зовсім звичайна річ. Коли ви ще так гордо і просто сунете поперед себе... но, і ще з такою чудовою краваткою!

— Алеж це собі звичайний такий штучний шовк, куплений у крамниці в Ринку.

— Я ніколи не була би повірила, що ви маєте такий добрий смак.

— Не варт і говорити! От собі така сама, як інші. Скажіть мені краще: куди ви так ідете?

— А ви може маєте охоту супроводити мене? Коли дозволите, то з великою приємністю.

— Прощу. А як вам ведеться?

— Чи ви все ще мешкаєте в пансіоні сами?

— певно.

— Коли так...

— А чи ви не захотіли би зайти на хвилинку на шклянку чаю до мене?...

Хтось штовхнув його.

Ах, усе це були мрії. Як можна так задуматись на вулиці! Здавалось йому, що справді ще хвилину тому бачив Елю і чув її голос. Попросту ілюзійська думка, що міг би її зустріти тоді, коли хоче. Ні, шаста в житті так не приходить від одної примхи. Його треба вміти зодганяти. І час треба мати. Добре, що він тепер трохи свободний. У якому то пансіоні вона мешкає? Ага. Просто їде туди. Сам не помітив.

— Добрий день! Чи можу бачити паню Елю? Чи вона дома? Дякую, я можу почекати.

— Хто там? — чути голос.

— Це я.

— Який „я“? Ах, це пан Ернест Богнер. Зайди ви тут уялись.

— Я переходив мимо і дозволив собі на хвилину...

— Мусите тут хвилину почекати... Бачте, я не можу, на жаль вас прийняти, бо маю в собі одну приятельку... Але я вже думала собі про те, що мушу знову цими днями зайти з Гердою до тієї каварні, де ми зустрілись разом. А зрештою ж вам ведеться, пане Богнер?

— Дякую. Дуже добре.

— Це дуже чемно з вашого боку, що ви не забули за мене. Дякую дуже. До побачення.

— Я був тут недалеко. Не Ринку...

— До побачення —

— Оглядав вистави і мусів собі дещо купити. Хотів вас спитати, як вам подобається ця краватка.

— Дуже гарна. До побачення, пане Ернест.

— Цілую ручки.

Ернест збіг униз по сходах, якби хтось за ним біг.

„Одна приятелька...“ А він чув виразно чоловічий голос. Він пізнав свого приятеля. Чув, як вони пошепки нараджувались, чи взагалі вчинити диверсію. А він, ідіот, ще пробував затримати її товариською розмовою і своєю новою краваткою. Соромно і гидко.

Побіг на вулицю. Глянув іще раз у виставу шибку на свою краватку. Та в тій самій шибці відчув, начеб вона його душила так, що не міг віддихати.

А поправді тільки: один прохід, одна мрія, одна така собі звичайна сцена.

Перекл. з А.

Присилайте передплату!

дитячим садкам і їх провідницям не робили ніяких перепон. Але були й такі, що взагалі не хотіли згодитися на заснування дитячих садків у „їхньому“ повіті, або не хотіли затвердити провідниць. Інші прикидалися вимівкою, що в їхньому повіті вже організують т. зв. „громадські дитячі садки“ для всіх дітей без огляду на народність. А були й такі, що торгувалися: в тих і тих громадах мають бути тільки „громадські“ дитячі садки, а знову в інших можуть бути дитячі садки Рідної Школи. Проти таких рішень, які обмежували організування рідношкілних дитячих садків, вношено звичайно рекурси, які розглядає воєвідський уряд.

Та найцікавіше рішення видав п. Марітцак, повітовий віцестароста в Березові. Як на прохання у справі дозволу на дитячий садок в Улочу снішський Повітовий Кругок Р.Ш. не дістав відповіди, ургував кілька разів телефонічно до березівського староства, однак без успіху. Зі староства давали стереотипну відповідь, що пан староста застеріг собі цю справу до свого виключного погодження і дотичне подання тримає у себе. Вкінці староство доручило рішення такого змісту:

„Starostwo Powiatowe Brzozowskie.
Brzozów, dnia 6. lipca 1936 r.
L. Pol. 651/36.
Do P. T. Tow. Rідna Szkoła
na ręce przew. Zarządu Dr. Wanczyńskiego
w Sanoku.

Na wniesioną prośbę w sprawie zezwolenia na urządzenie ogródka dziecięcego w Uluczu odmawiam pozwolenia na urządzenie tegoż, ponieważ w Uluczu jest już urządzona i czynna półkolonja letnia dla wszystkich dzieci.

Kolonja ta jest urządzona przez Towarzystwo Szkoły Ludowej i uczestnikami kolonji są również dzieci ruskie, przeto nie zachodzi konieczność urządzenia ogródka przez P. T. Towarzystwo.

Od tej decyzji przysługuje prawo wniesienia odwołania do Urzędu Wojewódzkiego we Lwowie przez tut. Starostwo w ciągu dni 14-tu, licząc od dnia następnego po doręczeniu niniejszej decyzji.

Za Starostę powiatowego Maritzak wr. Wicestarości.

Повітовий Кругок Р. Ш. в Санокі вніс очевидно проти повищого рішення своєчасно рекурси до Львівського Воєвідського Уряду, а разом і жалобу до п. прем'єра ген. Складковського на таку искриво сторонничу поведінку березівського староства. Бо відмова дитячого садка українській установі в українському селі та одночасно дозвіл на такий садок „Т. С. Л.“, добре відомому ще з передвоєнних денационалізаційних подвигів на українських землях і з повоевних „мобілізацій“ та „офензив“ на завоювання душ української дітвори, дає цілий спектр специфічний посмак.

Як ту справу вирішить Львівський Воєвідський Уряд, чи і як zareaguje на це п. прем'єр

Складковський — про це поінформуємо наших читачів, як тільки дістанемо дотичні відомості.

Всеж таки з повищого, як і з подібних заборон українських дитячих садків у тернопільському воєвідстві, бачимо наглядно, як далеко ще до дійсної нормалізації відносин на наших землях.

I. Г.

ФРИДРИХ КАРИНТИ.

КРАВАТКА.

— Ернест! Ти маєш дуже гарну краватку. Де ти купив її?

— Недалеко, в Ринку.

— Справді гарна. До побачення.

— До побачення.

Ернест ішов і кивав головою: справді гарну краватку має. Коли побачив себе випадково у виставній шибі, випростувався задоволений.

Сонце знову визирнуло з-за хмар. Ернест рішив, що треба використати нагоду і замість піти додому, пройтись трохи. Він мав полагодити ще одну орудку, але вона не була негайна. Прохід завжди добре робить на настрій.

Перешкоджає думка про працю. Таке вже життя. Тоді, коли ти молодий і хотів би його якнайбільше використати, тоді мусиш найтяжче працювати, всього собі відмовити і скласти собі ціле життя з дрібниць підготовляючи собі буцім то спокійну старість. Дивна річ. Чи життя це не прохід, безжурність, радість, кохання, одне слово — молодість? А в реальному житті виходить зовсім навпаки: молодість це страді і боротьба за становище, за якийсь місце, попросту: все не так, як повинно бути. Він пригадав собі якусь дуже мудру думку: „Життя є досконале тільки, коли людина у дозрілому віці здійснює для своєї старості те, що молодість поставила собі за мету“. Аж голова хodorом пішла, таке це було розумне.

А тут ось Еля справді гарна. Гане саме цю-ляно сказав... Алеж ні, Гане говорив не про Елю, а про краватку... Пож шодо краватки —

І нов його думка завершила до Елі. Якби це гарно було тепер зустріти її посередній вулиці, але так, щоб вона перша помітила його

Пішов уперед.

— Ернест! Якто ви вже мене навіть не цікавите?

— Цілую ручки!

Обоє засміялись.

— Ви справді бурмито! Чомуж ви до мене не зашли? Чи чекали мене аж я до вас...? Виходить так, що я мушу за вами бігати.

— Ні, це справді дуже гарно, що ви не загались перші мене заціпити, як я так ішов...

— Зовсім звичайна річ. Коли ви ще так гордо і просто сунете поперед себе... но, і ще з такою чудовою краваткою!

— Алеж це собі звичайний такий штучний шовк, куплений у крамниці в Ринку.

— Я ніколи не була би повірива, що ви маєте такий добрий смак.

— Не варт і говорити! От собі така сама, як інші. Скажіть мені краще: куди ви так їдете?

— А ви може маєте охоту супроводити мене? Коли дозволите, то з великою приємністю.

— Прошу. А як вам ведеться?

— Чи ви все ще мешкаєте в пансіоні самі?

— Певно.

— Коли так...

— А чи ви не захотіли би зайти на хвилинку на пильняку чаю до мене?...

Хтось штовхнув його.

Ах, усе це були мрії. Як можна так задуматись на вулиці! Здавалось йому, що справді ще хвилину тому бачив Елю і чув її голос. Попросту ідіотська думка, що міг би її зустрінути тоді, коли хоче. Ні, шаста в житті так не приходить від одної примхи. Його треба зміти здоганяти. І час треба мати. Добре, що він тепер трохи свободний. У якому то пансіоні вона мешкає? Ага. Просто вде тули. Сам не помітив.

— Добрий день! Чи можу бачити паню Елю? Чи вона дома? Дякую, я можу почекати.

— Хто там? — чути голос.

— Це я.

— Який „я“? Ах, це пан Ернест Богнер. Зайди ви тут узялись.

— Я переходив мимо і дозволив собі на хвилину...

— Мусите тут хвилину почекати... Бачте, я не можу, на жаль вас прийняти, бо маю в собі одну приятельку... (Але я вже думала собі про те, що мушу знову цими днями зайти з Гердою до тієї каварні, де ми зустрілись разом. А зрештою, як вам ведеться, пане Богнер?)

— Дякую. Дуже добре.

— Це дуже чемно з вашого боку, що ви не забули за мене. Дякую дуже. До побачення.

— Я був тут недалеко. Не Ринку...

— До побачення —

— Оглядав вистави і мусів собі дещо купити. Хотів вас спитати, як вам подобається ця краватка.

— Дуже гарна. До побачення, пане Ернест.

— Цілую ручки.

Ернест збіг униз по стодах, якби хтось за ним біг.

„Одна приятелька...“ А він чув виразно чоловічий голос. Він пізнав свого приятеля. Чув, як вони пошепки нараджувались, чи позатілі відчиняти двері. А він, ідіот, ще пробував затримати її товариською розмовою і своєю новою краваткою. Соромно і гидко.

Побіг на вулицю. Глянув іще раз у виставу шибку на свою краватку. Та в тієї самій шибці ні відчув, начеб вона його душила так, що не міг віддихати.

А поправді тільки: один прохід, одна мрія, одна така собі звичайна сцена.

Перекл. А. Б.

Присилайте передплату!

„Час працює проти нас“.

Серед численних і грубих томів про причини катастрофи російської імперії — (російські політики справедливо підкреслюють, що в 1917 році в Росії прийшла не революція, а катастрофа імперії), — є одна невеличка книжечка. Називається вона перу відомого історика земств (самоврядувань) в 6. Росії п. Бориса Веселовського. Цей Веселовський був призначений в 1917 р. головою дуже відповідальної установи, а саме — він став на чолі так зв. „Совещанія по подготовке к Всероссийскому Учредительному Собранию“. І ось він-то у своїй книжечці розкриває і пояснює ті мало відомі або й зовсім невідомі причини й пружини, що обернули російську революцію, яка відкривала перед цією державою широкий шлях до поступу, у катастрофу великої імперії.

Логіка подій у той час була така: прийшла революція, цар відмовився від престолу і владу в Росії перебрав тимчасове Правительство, що тимчасово заважувало всі справи. Але мав прийти справжній „господар землі Рускої“ — „Всероссийское Учредительное Собрание“ (Установчі Збори) і воно то мусило мати всю повноту влади, щоб настановити в Росії новий лад і порядок.

І ось тут-то почалася драма. Всі ми — пише Веселовський — що зібрані для підготовки всеросійських установчих зборів відчували, що в Росії, поруч позитивних революційних сил, працюють також руйнівники. Ленін уже прийшов із Німеччини і почав видавати свої деморалізуючі прокламації. І ми розуміли і відчували, гостро відчували, що мусимо поспішати, що між підготовкою зборів до Установчих Зборів і цієї більшовицькою починаються переговори. Хто скоріше? Чи закріплення устрою й порядку, чи анархія і Ленін? Однак трудність положення була в тому, що довкола установчих зборів скупилося занадто багато і занадто великих інтересів. Установчі збори мали втілювати мрію покоління російських революціонерів, вони мали задовольнити всі вимоги, потреби і бажання народів і станів величезної імперії. Тим то природно, у цій справі стали збирати голос партій, організацій, самоврядування, стани та нарешті окремі землі й народи, до киргизів та інших „хочових“ племен включно. Інтереси всіх треба було взяти на увагу при виборах до Установчих Зборів. Кожний мав свої претенсії, завагати, кожний суб'єктивно мав рацію, але ми бачили, що машина наша посувається занадто помалу і що події нас випереджують. Ми поспішали, ми робили величезні зусилля, щоб справа не затримувалась, але Ленін теж не спав, і тимчасом кожне нове внесення партій, кожне непорозуміння, навіть зупинка в друкарні, фатально затримували справу. Хоч як ми поспішали, — ми спізнавалися; — трагічно спізналися. Епілог цієї історії відомий: Всеросійські Установчі Збори сформувалися на 5 січня 1918 року, а Ленін, з маляською групою людей, зробив більшовицький переворот у Росії 25. жовтня 1917 року, себто на два місяці раніше. Це й вирішило долю російської імперії. Хоч Установчі Збори були мрією покоління, хоч у виборах до них взяло участь 100 мільонів людей різних народностей жидок Уриський на приказ групки, що прийшла скоріше, в один день розігнав Установчі Збори і тим вирішив дальшу долю „шостої частини світу“.

Це шире оповідання й признання п. Веселовського, — людини солідної й поважної, — нам часто пригадується, коли дивимось на нашу, українську, політику. „Українська політика — і час“ — ось тема, що дождає свого дослідника. „Темпо української політики“, „Час, як складовий елемент української політичної акції“ — ось теми, гідні національного конкурсу.

Оповідання п. Веселовського особливо для нас цікаве по певній своїй аналогії з „Всеукраїнським Національним Конгресом“, з тою лише різницею, що п. Веселовський всеж за пів року зумів скликати Всеросійські Установчі Збори величезної держави, а своїх ми ще не зібрали і за півтора року. Аналогія, — тільки слабша, у тому, що тоді перебігав Керенського один Ленін, а нас нині — далеко більше „претендентів“.

Справді, не можемо закривати очей, що сьогодні, як ніколи, українська справа стоїть гостро. Про це ми навіть любимо нині говорити й писати. Але мусимо широко признати: в реальному українському політичному житті ми не бачимо ознак того, що справді з українською справою є так гаряче... Доказом свідомості

цього булоб передовсім „темпо“ праці політичних партій і чинників. Тимчасом цього якось не видно. Можна сказати навіть навпаки: різного роду „загальки“, „відтягання“, „незасованість“, „втрата контакту“, як „на адіє“, нині на порядку денному.

А може не доказ, що нічого такого спільного з українською справою не твориться? Відповімо: ні. Це „українська влада“, — перевірено на чисто історичних прикладах, хоч би з недавнього минулого. Маємо класичні приклади, що навіть найбільш круті повороти в українській історії не змінювали нашого, освяченого історією, „темпа“. Ми завсіди і у всьому „спізнавалися“, не попадали на час, приходили на шапкобрання. „Час“ був нашим постійним і найбільшим ворогом. І головне, — невидим: українська політика ніколи не враховувала часу, як складового і необхідного елементу кожної акції, отже і політичної.

Але колишній цей згубний і невидим „бациль“ треба витягнути на світ божий і добре йому придивитись...

Колишній гетьман П. Скоропадський у своїх споминах отверто признається: „Помилки, — може подекуди й катастрофічні у своїх наслідках у нас траплялись“. Одною з тих помилок автор признає спізнання з організацією української армії.

Але в цій військовій справі, ми і поза ним у весь час спізнавалися. Почитайте спогади різних людей, проаналізуйте, порівняйте і ви зможете підрахувати коли, з якою справою, чому і на скільки ми спізналися.

Доба Директорії по своїй суті була добою передовсім військовою. Але тут стає з нами в переговори вже Троцький. Порівнюючи з ним, ми мали навіть значні плюси (в Росії ще йшов розвал). В цих переговах був сенс боротьби 1919—1920 років. Але мусимо признати: Троцький нас „догнав і перегнав“.

Наші парламенти. Наші міністерські кризи... Не дивлячись на війну, ці кризи були затяжні, — тяглися тижні, місяці, тоді, як повинні були кінчатись за два три дні.

Травень 1920 року. Військо — на фронті. Похід на Київ, а тут — урядова криза. Два тижні, три. Цілий місяць. Переговори, балачки, торги і впертість, українська впертість...

Червень 1921 року. Тарнів. Рада Республіки. Україна вся напередодні повстання. Чекає гасла: жита високі, ліси — не прогалинеш. А тут — „міністерська криза“. Місяць, два. Наслідки: Базар. 359. Терор на Україні.

Якаж причина цих наших фатальних спізнань?

Гадаємо: наша влада. Упертість. Селянська психологія. Незвичка до швидкого порозуміння з людьми, до перетрактацій, до гнучкості.

Навіть про російського селянина, більш оборотного, Некрасов писав:

„Мужик — что бик —
Втемяшется ему какая блажь,
Колом ее оттудова
Не вишебеш...“

А анекдотична постать нашого дядька на ярмарку? Постановив ціну ще вдома і — ні з місця. Покупця трактує насторожено, мов не приятеля на війні: його пропозиції „не чує“, дивиться на бик, пахкає люльку і спльовує. Крам вертається до дому без жадних хитань і вагань, навпаки, з повною свідомістю виконаного діла: поставив на своєму.

Друга причина нашого політичного „темпа“ — це наслідки чужого панування, або точніше: психологія безвідповідальності. За часів панування російського чи австрійського свідомі українці, навіть чільні українські діячі, відповідальної практичної політики не вели, бо й не могли вести. Тому на переговори ні з ким не йшли й ніякими державно-політичними справами поважно не потребували турбуватися. Ділом російського чи австрійського уряду було слідкувати, щоб хтось їх не перебивав у зброєннях, турбуватися, щоб сходився бюджет, хвилюватися, щоб десь не поширився страйк і т. д. Для „нас“ усі ці справи були байдуки. Навпаки: чим гірше, тим краще. Ми безжурно палили цигари, критикували і лібералізували, добре памятаючи, що першого чи другого кожного місяця дістанемо платню. Таким чином, „політика“ тоді була для нас фактично одною приємністю: опочинком після урядової праці, нагодою „пописатися“ ліберальними поглядами, красномовством. Шож до нашої власної, української, політики, то вона тоді була і могла бути занадто маленька, щоб бути відповідальною. Тому з неск

Після здобуття Кантону.

ШАНГАЙ, 21. 7. ПАТ. 1.500 вояків ген. Юганму увійшло до Кантону. Нанкінський уряд вислав туди свого представника, щоб налагодити валютові справи.

Вожди армії пров. Квантуні перервали похід на північ і хотять переговорювати з ген. Юганму.

„ДІВОЧА АРМІЯ“.

ШАНГАЙ, 21. 7. ПАТ. У півд. Китаю воює відділ, зложений зі самих жінок. Він зовється „дівоча армія“ і має сильні протияпонські тенденції.

18-е ДЗЕРКАЛО у фабриці М. БИК
у л. Ягальонська ч. 24
ШЛІФОВАНЕ 50 x 100 мм. Тел. 252-54.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

На Литві арештували 20-ох членів людово-соціалістичних діячів за участь у заворушеннях.

Англія і Франція погодилися, щоб скликати льокарнеську конференцію 23. п. м.; Бельгія ще не висловила своєї думки.

У ССРСР творять союзні комісаріати здоров'я та справедливості. Дотепер ці ресорти належали до поодиноких республік.

У Мексику викрили терористичну змову на терені кількох стейтів. Переговори зі страйкуючим персоналом електричних з'єднань, положення загострилося.

На підставі спеціального дозволу Рідна Школа може сплачувати свій довг в Обезпечальні облігаціями народової позички. Присилайте їх негайно на адресу: Рідна Школа, Львів, вул. Сикстуська 46.

землі на Волині. Але що з того вийшло, не знаємо.

Оце все треба прийняти під увагу, щоб зрозуміти психічний стан православного духовенства, особливо того, що бачить усі несамоциті містерії на Холмщині. Щодня бачить воно замкнені церкви; бачить, як деякі з них уже розвалюються, бо 18 літ стояли замкнені та не вільно було їх ремонтувати. Чує духовенство, що далі розвалюють муровані костели, б. церкви, що ще кілька літ тому забрали їх від православної для потреб католиків, як ось саме тепер у Посадіві, томашівського повіту. Вже раз православні перешкодили були католикам зруйнувати цей костел, колишню свою церкву. Тепер уже зневірені опустили руки. Знає духовенство, що на Холмщині лишилось нині всього яких 60 церков з тих 370, що були тут перед світовою війною; знає і те, що число церков, підлягаючи знесенню з лиця землі, вже доходить цифри 60, якщо не перевищило її. А в огорді церковний повне безправство духовенства — при вселадстві о. о. Борсеньких і явному польонізаційному курсі політики митрополита. Останню надію покладали духовники на Св. Синод. Не оправдав він її, основно скомпромітувався і Св. Синод. Не вперше зрештою. Однак ця чергова компромітація, що явно виявляла непошанування не тільки інтересів Православної Церкви, але й самої честі та гідності Церкви, особливо болюче вдарила по серцях. Сором і безрадість запанували у душах духовенства, за винятком кількох „модних“ нині священиків.

І сталося те, чого не можна було уявити собі ще кілька літ тому. У Турковичах на обід, який улаштували у честь єпископа, не пішли в цьому році саме найкращі священики; не пішли і ті нечисленні світські люди, що знав в народі зі своєї церковної діяльності. Не пішли, бо не могли і сором не дозволяв. А нарід, що хіба ще сильніше зневірився до своєї вищої церковної влади, реагував частинно в той спосіб, що не пішов на прощу до Туркович у такому числі, як звичайно.

Не знати, чи арозуміло якслід і духовенство і православна громада, де лежить головна причина зверхнього і внутрішнього розвалу Православної Церкви у Польщі. А тією причиною є — наруга над соборним устроєм Церкви, що його встановили св. канони Православної Церкви згідно з усім православним світоглядом та розумінням християнства. Тільки один Собор міг би ще вивести Церкву з того трясовиння, в якому вона щораз більше гине, але тільки під одною умовиною, що цей Собор буде справді вільний та канонічно православною. К. В.

Після здобуття Кантону.

ШАНГАЙ, 21. 7. ПАТ. 1.500 воїків ген. Югану увійшло до Кантону. Нанкінський уряд вислав туди свого представника, щоб налагодив валютні справи.

Вожді армії пров. Квантун перервали похід на північ і хотять переговорювати з ген. Югану.

„ДІВОЧА АРМІЯ“.

ШАНГАЙ, 21. 7. ПАТ. У півд. Китаю воює відділ, зложений зі самих жінок. Він зветься „дівоча армія“ і має сильні протиповські тенденції.

18. ЗЕРКАЛО у фабриці М. БИК
ШЛІФОВАНЕ 50 x 100 см. ул. Ягалавська ч. 24
Тел. 252-54.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

На Литві арештували 20-ох членів людської соціалістичних діячів за участь у заворушеннях. Англія і Франція погодилися, щоб скликати льокарнську конференцію 23. ц. м.; Бельгія ще не висловила своєї думки.

У СРСР творять союзні комісаріати здоров'я та справедливості. Дотепер ці ресорти належали до самотніх республік.

У Мексику викрили терористичну змову на терені кількох степів. Переговорили зі стрілочним персоналом електричні з'їзвані, положення загострилося.

На підставі спеціального дозволу Рідна Школа може сплачувати свій довг в Обезпечальні облигаціями народової позички. Присилайте їх негайно на адресу: Рідна Школа, Львів, вул. Сикстуська 46.

„Час працює проти нас“.

Серед численних і грубих томів про причини катастрофи російської імперії — (російські політики справедливо підкреслюють, що в 1917 році в Росії прийшла не революція, а катастрофа імперії), — є одна невеличка книжечка. Належить вона перу відомого історика земств (самоврядувань) в б. Росії п. Борису Веселовському. Цей Веселовський був призначений в 1917 р. головою дуже відповідальної установи, а саме — він став на чолі так зв. „Совещанія по подготовкѣ к Всероссійскому Учредительному Собранию“. І ось він-то у своїй книжечці розкриває і пояснює ті мало відомі або й зовсім невідомі причини й пружини, що обернули російську революцію, яка відкривала перед цією державою широкий шлях до поступу, у катастрофу великої імперії.

Логіка подій у той час була така: прийшла революція, цар відмовився від престолу і владу в Росії перебрав Тимчасове Правительство, що тимчасово залягало всі справи. Але мав прийти справжній „господар землі Рускої“ — „Всероссійское Учредительное Собрание“ (Установчі Збори) і воно то мусило мати всю повноту владі, щоб настановити в Росії новий лад і порядок.

І ось тут-то почалася драма. Всі ми — пише Веселовський — що збиралися для підготовки всероссійських установчих зборів відчували, що в Росії, поруч позитивних революційних сил, працюють також руйнівні. Ленін уже приїхав із Німеччини і почав видавати свої деморалізуючі прокламації. І ми розуміли і відчували, гостро відчували, що мусимо поспішати, що між підготовкою акцією до Установчих Зборів і акцією більшовицькою починаються перегови. Хто скоріше? Чи закріплення устрою й порядку, чи анархія і Ленін? Однак трудність положення була в тому, що довкола установчих зборів скупилось занадто багато і занадто великих інтересів. Установчі збори мали втілювати мрії покоління російських революціонерів, вони мали задовольнити всі вимоги, потреби і бажання народів і станів величезної імперії. Тим то природно, у цій справі стали збирати голос партій, організацій, самоврядування, стани та нарешті окремі землі й народи, до киргизів та інших „дочових“ племен включно. Інтереси всіх треба було взяти на увагу при виборах до Установчих Зборів. Кожний мав свої претенсії, а заваги, кожний суб'єктивно мав рацію, але ми бачили, що машина наша посувається занадто помалу і що події нас випереджують. Ми поспішали, ми робили величезні зусилля, щоб справа не затримувалась, але Ленін теж не спав, і тимчасом кожне нове внесення партій, кожне непорозуміння, навіть зупинка в друкарні, фатально затримували справу. Хоч як ми поспішали, — ми спізнавалися і — трагічно спізналися. Епілог цієї історії відомий: Всероссійські Установчі Збори скликали на 5 січня 1918 року, а Ленін, з маленькою групою людей, зробив більшовицький переворот у Росії 25. жовтня 1917 року, себто на два місяці раніше. Це й вирішило долю російської імперії. Хоч Установчі Збори були мрією покоління, хоч у виборах до них взяло участь 100 мільонів людей різних народностей жидок Уриський на приказ групки, що прийшла скоріше, в один день розігнав Установчі Збори і тим вирішив дальшу долю „шостої частини світу“.

Це шире оповідання й признання п. Веселовського, — людини солідної й поважної, — нам часто пригадується, коли дивимось на нашу, українську, політику. „Українська політика — і час“ — ось тема, що дождає свого дослідника. „Темпо української політики“, „Час, як складовий елемент української політичної акції“ — ось теми, гідні національного конкурсу.

Оповідання п. Веселовського особливо для нас цікаве по певній своїй аналогії з „Всеукраїнським Національним Конгресом“, з тою лише різницею, що п. Веселовський асеж за пів року зумів скликати Всероссійські Установчі Збори величезної держави, а своїх ми ще не збрали і за півтора року. Аналогія, — тільки здавши, у тому, що тоді переганяв Керенського один Ленін, а нас нині — далеко більше „претендентів“.

Справді, не можемо закрити очей, що сьогодні, як ніколи, українська справа стоїть гостро. Про це ми навіть любимо нині говорити й писати. Але мусимо широко признати: в реальному українському політичному житті ми не бачимо ознак того, що справді з українською справою є так гаряче... Доказом свідомості

цього булб передовсім „темпо“ праці політичних партій і чинників. Тимчасом цього якось не видно. Можна сказати навіть навпаки: різного роду „загайки“, „відтягання“, „незисованість“, „втратя контакту“, як „на змість“, нині на порядку денному.

А може це доказ, що нічого такого спільного з українською справою не твориться? Відповімо: ні. Це „українська алача“, — перевіримо на чисто історичних прикладах, хоч би з недавнього минулого. Маємо класичні приклади, що навіть найбільш круті повороти в українській історії не зміняли нашого, освяченого історією, „темпа“. Ми завжди і у всьому „спізнавалися“, не попадали на час, приходили на шапкобрания. „Час“ був нашим постійним і найбільшим ворогом. І головне, — невидним: українська політика ніколи не враховувала часу, як складового і необхідного елементу кожної акції, отже і політичної.

Але колишній цей згубний і невидний „бациль“ треба витягнути на світ божий і добре йому придивитись...

Колишній гетьман П. Скоропадський у своїх споминах отверто признається: „Помири, — може подекуди й катастрофічні у своїх наслідках у нас траплялися“. Одною з тих помилок автор признає спізнання з організацією української ермії.

Але в цій військовій справі, ми і поза ним у весь час спізнавалися. Почитайте спогади різних людей, проаналізуйте, порівняйте і ви зможете підрахувати коли, з якою справою, чому і на скільки ми спізналися.

Доба Директорії по своїй суті була добою передовсім військовою. Але тут стає з нами в перегови вже Троцький. Порівнюючи з ним, ми мали навіть значні плюси (в Росії ще йшов розвал). В цих переговах був сенс боротьби 1919—1920 років. Але мусимо признати: Троцький нас „догнав і перегнав“.

Наші парламенти. Наші міністерські крізи... Не дивлячись на війну, ці крізи були затяжні, — тяглися тижні, місяці, тоді, як повинні були кінчатись за два три дні.

Трагедія 1920 року. Військо — на фронті. Похід на Київ, а тут — урядова криза. Два тижні, три. Цілий місяць. Переговори, балачки, торги і впертість, українська впертість...

Червень 1921 року. Тернів. Рада Республіки. Україна вся напередодні повстання. Чекає гасла: жита ансокі, ліси — не проглянеш. А тут — „міністерська криза“. Місяць, два. Наслідки: Базар. 359. Терор на Україні.

Якаж причина цих наших фатальних спізнавань?

Гадаємо: наша алача. Упертість. Селянська психологія. Незвичка до швидкого порозуміння з людьми, до перетрактацій, до гнучкості.

Навіть про російського селянина, більш обопотного, Некрасов писав:

„Мужик — что бик —
Времяется ему какая блаж,
Колом ее оттудова
Не вишебеш...“

А анекдотична постать нашого дядька на ярмарку? Постановив ціну ще вдома і — ні з місяця. Покупця трактує насторожено, мов не приятеля на війні: його пропозиції „не чує“, дивиться на бик, пахає люльку і спльовує. Крам вертається до дому без жадних хитань і вагань, навпаки, з повною свідомістю виконаного діла: поставив на свою.

Друга причина нашого політичного „темпо“ — це наслідки чужого панування, або точніше: психологія безвідповідальності. За часів панування російського чи австрійського свідомі українці, навіть чільні українські діячі, відповідальної практичної політики не вели, бо й не могли вести. Тому на перегови ні з ким не йшли й ніякими державно-політичними справами по-важно не потребували турбуватись. Ділом російського чи австрійського уряду було саїдкувати, щоб хтось їх не перегнав у зброєннях, турбуватись, щоб схилився бюджет, хвилюватись, щоб десь не поширився страйк і т. д. Для „нас“ усі ці справи були байдужі. Навпаки: чим гірше, тим краще. Ми безжурно палили цигари, критикували і ліберальничали, добре памятаючи, що першого чи двадцятого кожного місяця дістанемо платню. Таким чином, „політика“ тоді була для нас фактично одною приємністю: спечинком після урядової праці, нагодою „пописатись“ ліберальними поглядами, красномовством. Щож до нашої власної, української, політики, то вона тоді була і могла бути занадто маленька, щоб бути відповідальною. Тому з неіс-

ВЕЛИКУ ПОСЕЗОНОВУ ПРОДАЖ

УСІХ ТОВАРІВ ТЕКСТИЛЬНИХ З 40% ЗНИЖКОЮ ЦІН

улаштовує фірма

„ГАЛИЦЬКИЙ МАГАЗИН НОВИН“

ЛЬВІВ,

ГАЛИЦЬКА 15.

Увага! Приймаємо чеки „Централі Товарового обороту“.

2-2

зовсім нікуди не треба було поспішати. Вечір-ка в українській клубі могла бути сьогодні, але так само добре могла бути і за два тижні; українська книжка могла вийти за місяць, але могла вийти і за рік; все одно в російській чи австрійській державі нічого від того не змінилося. Отже тут, на наш погляд, — причина й нашого політичного „темпа“. Старі звички. Ми якось не усвідомили собі як слід, що після 1917 року ми вступили у фазу „відповідальної політики“, що ми хочемо стати підметом, а не предметом

у міжнародних перегонах, що для цього ми навіть дещо робимо. Робимо, але десь глибоко і підсвідомо твердо засіло старе переконання, що з українськими справами нема чого поспішати. Почесують. Обід має бути на час, убрания мусить кравець пошити на час, але для української політики жадних речинців нема. І нахше трудно собі пояснити „політику“ дуже багатьох українських політиків...

В. Приходько.
(Докінчення буде).

Перед радикальною земельною реформою в Польщі?

По ведінній нараді генерального інспектора збройних сил ген. Рідза-Смиглого з прем. Славой-Складковським і міністром хліборобства Польовським польська преса почала широко розпитуватися про необхідність радикальної земельної реформи в Польщі. „Експрес Поранни“, орган зближений до уряду, пише отверто, що уряд уже підготовляє з цією метою відповідну поведі до закону про земельну реформу в 1925. р. Згаданий щоденник пригадує, що в останніх роках господарські і соціальні відносини в Польщі основно змінилися, і тому слід змінити закон про земельну реформу в тому напрямі, щоб зменшити доте-

рішні норми 180-гектарових, а в деяких околицях 300-гектарових господарств для тих землевласників, які самі господарять. Мають меншити теж норми великих промислових господарств, які нпр. управляють на широку мірку цукрові буряки і т. д.

У зв'язку з цими поголосками польська консервативна преса, головню варшавський „Час“, критикує гостро ініціаторів радикальної розв'язки голоду землі на селі. До цієї життєвої справи для нашого народу ще вернемося і помістимо в найближчих днях окрему статтю на цю тему

— 0 —

Новий командант VI. Д. О. К. у Львові.

До Львова приїхав з Кракова в поведілок по-полудні новий командант VI. ДОК ген. Йосиф Зайонц. На головнім дворі ген. Й. Зайонца привітали команданти більших військових одиниць

з терену львівського корпусу та зі Львова, вояк на чолі Кваснівський, городський староста Порембальський та ін.

— 0 —

**Микола Рябовол, б. голова Кубанської Краєвої Ради.
(1883—1919.)**

„Ми знаємо, що нас убують, але ми не боїмося смерті і будемо ладі чесно виконувати своє діло тому, бо віримо в його справедливість“.

(Із промови М. Рябовола).

26. червня цього року минуло 17 літ від того дня, як у Ростові на Дону в 3-ій годині вночі, розляглися стріли, якими забито кубанського козача, видатного українського політичного діяча-державника, голову Кубанської Краєвої Ради — Миколу Рябовола.

Був це історичний червень 1919 року, коли Велика Україна кривавилася в тяжких боях з Росією більшовицькою та добровольчою і коли ЗУНР переживала велику трагедію в змаганнях за свою державність. Тому стріли в далекому Ростові, на українських землях Північного Кавказу, не знайшли належного відгону і навіть зрозуміння серед широкого громадянства. А це були стріли, вистріли в українське козацьке серце й у велику українську національну ідею.

Треба правду сказати, українське громадянство як в Великій Україні, так і в інших українських землях, ще дуже мало знає і дуже мало цікавиться такою справою, як справа Кубані й українського Північного Кавказу. Не цим тлі життя, діяльності і смерті такої людини, як не-бійчик Микола Рябовол, у свідомості цього громадянства перейшла майже непомітно. А між тим українська національна політика вже багато заплатила і ще дорого заплатить за свою неосвідомленість і байдужість у справі своїх східних українських земель.

Правда, як ми зазначили вище, українська інтелігенція з велико-українських і західно-українських земель була занатто заабсорбована своїми безпосередніми справами — її просто не вистачило для Кубані й сусідніх з нею українських теренів. Але треба сказати, що й за сімнадцять літ „спокійного“ життя ця передова українська інтелігенція теж не знайшла часу й потреби, щоб ближче зацікавитись цим українським краєм і його, а жаль, у цьому відношенні манує така сама велика неосвідомленість і байдужість, як то було сімнадцять років тому.

За цей час різні охочі люди зробили й роблять (самі, чи під чужою кермою) з Кубаню та іншими українськими землями Північного Кавказу все, що їм подобається: усамостійнюють на всі лади, федерують в Росію, приєднують до Росії, творять з українського народу тих земель окрему „козацьку націю“ чи „кубанський народ“, окрему козацьку державу зі всіх північно-кавказських земель під назвою „Козакія“ і т. п., — і лише голосу українських партій та політичних діячів усе ще не чути в цій справі: через близькі, але часто другорядні справи вони знову не бачать або ніби не хочуть бачити цієї першорядної національної справи. А вона справді першорядна: бо йде про величезну українську територію, компактно заселену українською людиною, майже півтора раза більшу, як Галичина; йде про багатий Край — кубанський родючий чорнозем, донецький вугляний басейн, азово-чорноморський степ, про береги Чорного та Азовського моря і т. д.

Микола Степанович Рябовол — один із дуже видатних українських кубанських діячів за весь час існування Кубані. Життя М. Рябовола — провідника, народного вождя і керівника, так міцно зв'язане з життям Кубані, що писати його життєпис означало би писати історію подій Кубані та української національно-визвольної боротьби на українських землях Північного Кавказу.

Щоб коротко означити, хто був Микола Рябовол і чим він є для України, треба сказати: це він був той, що в переломові добі станув на чолі

українського козацького краю, як незмінний голова Кубанської Краєвої Ради і виразно зазначив напрям своєї національної політики зближення Кубані й усіх північно-кавказських українських земель зі всіма іншими українськими землями в одну сильну самостійну соборну Українську Державу. За це Рябовол згинув, згинув на парті, високо тримаючи національний прапор, як великий український державник і соборник, залишаючи своїм чином і смертю цілу національно-політичну та ідеологічну програму для майбутніх поколінь українського народу північно-кавказських українських земель.

Трудно уявити собі тяжку ситуацію, в якій опинилися українські східні землі в Кубані на чолі в 1917. році. Національна та державно-політична українська свідомість на цих землях майже не існувала, української інтелігенції з відповідною національною свідомістю було кілька одиниць. Зате серед українського населення Кубані був значний відсоток московської інтелігенції з центральної Росії. Прада, революція 1917. року пробудила тут сильний український стихійний національний та становий козацький рух, але більшовицька революція в Московщині зробила те, що північно-кавказські українські землі стали головною базою, на якій почали збиратись усі протибільшовицькі сили (т. зв. Добровольча армія Денікіна-Врангеля) для відновлення єдиної великої та неподільної Росії.

Можна собі уявити, в яке тяжке становище попала та група кубанської української свідомої інтелігенції, — а на чолі її М. Рябовол, яка накреслила собі національну програму і прямувала до того, щоб Кубань вийшла з революційного перепле українська земля, по-друге як органічна федеральна частина соборної Української Національної Держави.

Як бачимо, програми були завдаті різні, щоб ті дві сили — московська й українська — могли погодитись. І Микола Рябовол упав — упав від кулі московських більшовиків зправа, що вийшла з рядів російської Добровольчої Армії...

Треба зазначити й підкреслити, що Микола Рябовол не є тим випадковим героєм-вождем, яких так багато родить революція. Навіть можна сміливо сказати: це була людина, як якою давно тужить Україна. Микола Рябовол був з тією, з якої виходять справжні національні вожді. Це був провідник з Божої ласки — розумний, шляхотний, сильний духом і волею, відданий, енергійний і відважний. Це відчували всі й у всіх етапах його життя. Це дуже добре відчували наші національні вороги.

Як студент київської політехніки в 1906—8 роках, Рябовол був незмінним головою великої Української Студентської Громади і репрезентантом в усіх студентських організаціях, на Кубані в студентських роках — він видатний діяч на перших місцях у різних громадських, явних і таємних організаціях; ще зовсім молодий, маючи 23 роки, він став одним із виборних директорів торгومорсько-кубанської кооперативної залізничної рівночасно — головою Кубанського Кооперативного Союзу, установою дрібного кредиту, провідником Кубанської Української Національної Ради і т. д. і т. д.

Колиж прийшла революція, М. Рябовол став (1917) головою Кубанської Військової Ради. А в проголошенні цієї Радою кубанської області вільною кубанською Республікою (під назвою „Кубанського Краю“), яка є рівноправним суверенним членом федерації вільних народів Росії, Рябовол став головою парламенту — Кубанської Краєвої Ради. Тут він — молода людина (33 роки) виявляє свій глибокий державний розум, добрий дипломатичний хист, національно-політичну зрілість, надзвичайну енергію, сильну волю, відвагу й уроджені прикмети народного трибуна і провідника.

На цій стійці М. Рябовол упав. Упав, як народний вождь і національний герой, майже цілком певний неминучості такого свого кінця в подібних умовах. Але впав також у повній свідомості, що обраний ним шлях є єдино правильний і що за ним нестримно підуть усі вірні сини його Рідного Краю — Кубані та північно-кавказьких українських земель.

Інж. В. Васюк.

Похорони ген. Орліч-Дрешера.

В поведілок з великими військовими почесними похоронили ген. Орліч-Дрешера, інспектора повітряної оборони Польщі, на цвинтарі в Окснів, недалеко Гдині. Президент Мосціцький удекорував особисто домовину ген. Орліч-Дрешера великою стяжкою ордену Польовія Ресітута та золотими хрестами домовини підлож. Льота і кап. Лагевського. Домовини цих двох станих відвезли

спеціальним поїздом до Варшави. У похороні трагічно помершого ген. Орліч-Дрешера взяв участь президент Польщі, генераліза інспектор збройних сил ген. Рідза-Смиглиць, прем. Славой-Складковський, контралмірал Унрут, генераліза ніці військові старшини, військові атамани чужих держав і безліч делегацій з прапорами. Під час похорону літала ескадра 15 літаків.

ВЕЛИКУ ПОСЕЗОНОВУ ПРОДАЖ

УСІХ ТОВАРІВ ТЕКСТИЛЬНИХ З 40% ЗНИЖКОЮ ЦІН

улаштовує фірма

„ГАЛИЦЬКИЙ МАГАЗИН НОВИН“

ЛВІВ,

ГАЛИЦЬКА 15.

Увага! Приймаємо чеки „Централі Товарового обороту“.

2-2

зовсім нікуди не треба було поспішати. Вечір-ка в українській клубі могла бути сьогодні, але так само добре могла бути і за два тижні; українська книжка могла вийти за місяць, але могла вийти і за рік: все одно в російській чи австрійській державі нічого від того не мінялося. От же тут, на наш погляд, — причина й нашого політичного „темпа“. Старі звички. Ми якось не усвідомили собі як слід, що після 1917 року ми вступили у фазу „відповідальної політики“, що ми хочемо стати підметом, а не предметом

у міжнародних перегонах, що для цього ми на-віть дещо робимо. Робимо, але дещо глибоко і підсвідомо твердо засіло старе переконання, що з українськими справами нема чого поспішати. Почекають. Обід має бути на час, у-брання мусить кравець пошити на час, але для української політики жадних речинців нема. Інакше трудно собі пояснити „політику“ дуже багатьох українських політиків...

В. Приходько.

(Докінчення буде).

Перед радикальною земельною реформою в Польщі?

По невідній нараді генерального інспектора збройних сил ген. Ридза-Смиглого з прем. Славой-Складковським і міністром хліборобства Польовським польська преса почала широко розписуватися про необхідність радикальної земельної реформи в Польщі. „Експрес Порини“, орган зближення до уряду, пише отверто, що уряд уже підготував з цією метою відповідну новелу до закону про земельну реформу з 1925 р. Згаданий щоденник пригадує, що в останніх роках господарські і соціальні відносини в Польщі основно змінилися. І тому слід змінити закон про земельну реформу в тому напрямі, щоб зменшити доте-

рішні норми 180-гектарових, а в деяких околицях 300-гектарових господарств для тих землевласників, які самі господарять. Мають меншити теж норми великих промислових господарств, які впр. управляють на широку мірку цукрові буряки і т. д.

У зв'язку з цими поголосками польська консервативна преса, головню випавський „Час“, критикує гостро ініціаторів радикальної розв'язки голоду землі на селі. До цієї життєвої справи для нашого народу ще вернемося і помістимо в найближчих днях окрему статтю на цю тему.

—О—

Новий командант VI. Д. О. К. у Львові.

До Львова приїхав з Кракова в понеділок по-полудні новий командант VI. ДОК ген. Йосиф Зайонц. На головнім дворі ген. Я. Зайонца при-віттали команданти близьких військових одиниць

з терену львівського корпусу та зі Львова, вояк нацьмільник Квасньєвський, городський староста Порембальський та ін.

—О—

Микола Рябовол, б. голова Кубанської Краєвої Ради. (1883—1919.)

„Ми знаємо, що нас ують, але ми не боїмося смерті і будемо далі чесно виконувати своє діло тому, бо віримо в його справедливість“. (За промови М. Рябовола).

28. червня цього року минуло 17 літ від того дня, як у Ростові на Дону в 3-ій годині вночі, розляглася стріля, якими забито кубанського козана, видатного українського політичного діяча-державника, голову Кубанської Краєвої Ради — Миколу Рябовола.

Був це історичний червень 1919 року, коли Велика Україна привазилася в тяжких боях з Росією більшовицькою та добровольчою і коли ЗУНР переживала велику трагедію в аматаннях до своєї державності. Тому стріли в далекому Ростові, на українських землях Північного Кавказу, не аналізували належного відомому і навіть зрозумілих серед широкого громадянства. А це були стріли, вимірені в українське козацьке серце й у велику українську національну ідею.

Треба правду сказати, українське громадянство як в Великій Україні, так і в інших українських землях, ще дуже мало знає і дуже мало цікавиться такою справою, як справа Кубані й українського Північного Кавказу. Не цим тлі життя, діяльності і смерті такої людини, як небіжчик Микола Рябовол, у свідомості цього громадянства перейшла майже непомітно. А мілким українська національна політика вже багато заплатила і ще дорого заплатить за свою неосвідомленість і байдужість у справі своїх східних українських земель.

Правда, як ми зазначили вище, українська інтелігенція в велико-українських і західно-українських землях була занатто заабсорбована своїми безпосередніми справами — її просто не вистачило для Кубані й сусідніх з нею українських теренів. Але треба сказати, що й за сімнадцять літ „спокійного“ життя ця передова українська інтелігенція теж не аналізувала часу й потреби, щоб ближче зацікавитися цим українським краєм і нині, на жаль, у цьому відношенні панує така сама велика неосвідомленість і байдужість, як то було сімнадцять років тому.

За цей час різні охочі люди зробили й роблять (самі, чи під чужою кермою) з Кубаню та іншими українськими землями Північного Кавказу все, що їм подобається: усамостійнюють на свої лади, федерують з Росією, приєднують до Росії, творять з українського народу тих земель окрему „козацьку націю“ чи „кубанський нарід“, окрему козацьку державу зі всіх північно-кавказських земель під назвою „Козакія“ і т. п., — і лише голосу українських партій та політичних чинників усе це не чути в цій справі: через близькі, але часто другорядні справи, вони знову не бачать або ніби не хочуть бачити цієї першорядної національної справи. А вона справді першорядна: бо йде про величезну українську територію, компактно заселену українською людиною, майже півтора раза більшу, як Галичина; йде про багатий Край — кубанський родючий чорнозем, донецький вугляний басейн, азово-чорноморський степ, про береги Чорного та Азовського Моря і т. д.

Микола Степанович Рябовол — один із дуже видатних українських кубанських діячів за весь час існування Кубані. Життя М. Рябовола — провідника, народного вождя і керівника, так міцно зв'язане з життям Кубані, що писати його життєпис означало би писати історію подій Кубані та української національно-визвольної боротьби на українських землях Північного Кавказу.

Щоб коротко означити, хто був Микола Рябовол і чим він є для України, треба сказати: це він був той, що в переломовій добі станув на чолі

українського козацького краю, як незмінний голова Кубанської Краєвої Ради і виразно визначив напрямку своєї національної політики з'єднання Кубані й усіх східно-кавказських українських земель зі всіма іншими українськими землями в одну сильну самостійну соборну Українську Державу. За це Рябовол згинув, згинув на гарті, високо тримаючи національний прапор, як великий український державник і соборник, залишаючи своїм чином і смертю цілу національно-політичну та ідеологічну програму для майбутніх поколінь українського народу східно-кавказських українських земель.

Трудно уявити собі тяжку ситуацію, ніж та, в якій опинилися українські східні землі з Кубаню на чолі в 1917. році. Національна та державно-політична українська свідомість на цих землях майже не існувала, української інтелігенції а відповідної національної свідомості було кілька одиниць. Зате серед українського населення Кубані був значний відсоток московської інтелігенції з центральної Росії. Правда, революція 1917. року пробудила тут сильний український стихійний національний та становий козацький рух, але більшовицька революція в Москві зробила те, що північно-кавказькі українські землі стали головною базою, на якій почали збиратися усі антибільшовицькі сили (т. зв. Добровольча армія Денікіна-Врангеля) для відновлення єдиної великої та неподільної Росії.

Можна собі уявити, в яке тяжке становище попала та група кубанської української свідомої інтелігенції, — а на чолі її М. Рябовол, яка напрудила собі національну програму і прямувала до того, щоб Кубань вийшла з революції попередше як українська земля, по-друге як органічна федеральна частина соборної Української Національної Держави.

Як бачимо, програми були завжди різні, щоб ті дві сили — московська й українська — могли погодитися. І Микола Рябовол упав — упав від куль московських більшовиків зпрева, що випали з рядів російської Добровольчої Армії...

Треба зазначити й підкреслити, що Микола Рябовол не є тим випадковим героєм-вождем, яких так багато родить революція. Навпаки, можна сміливо сказати: це була людина, як якогось давно тужить Україна. Микола Рябовол був з тієї, з якого виходять справжні національні вожді. Це був провідник з Божої ласки — розумний, шляхотний, сильний духом і волею, відданий, енергійний і відважний. Це відчували всі й у всіх етапах його життя. Це дуже добре відчували наші національні вороги.

Як студент київської політехніки в 1905—8 роках, Рябовол був незмінним головою великої Української Студентської Громади і репрезентантом в усіх студентських організаціях, на Кубані в студентських роках — він видатний діяч на перших місцях у різних громадських, явних і таємних організаціях; ще зовсім молодий, маючи 23 роки, він стає одним із виборних директорів чорноморсько-кубанської кооперативної залізничної, рівночасно — головою Кубанського Кооперативного Союзу, установ дрібного кредиту, провідником Кубанської Української Національної Ради і т. д. і т. д.

Колиж прийшла революція, М. Рябовол став (1917) головою Кубанської Військової Ради. А з проголошенням цієї Радою кубанської області вільною кубанською Республікою (під назвою „Кубанського Краю“), яка є рівноправним суверенним членом федерації вільних народів Росії, Рябовол став головою парламенту — Кубанської Краєвої Ради. Тут він — молода людина (33 роки) виявляє свій глибокий державний розум, добрий дипломатичний хист, національно-політичну зрілість, надзвичайну енергію, сильну волю, вірагу й уроджені прикмети народного трибуна і провідника.

На цій стійці М. Рябовол упав. Упав, як народний вожд і національний герой, майже цілком певний неминуючості такого свого кінця в тодішніх умовах. Але впаз також у повній свідомості, що обраний ним шлях є єдино правдивий і що за ним нестримно підуть усі вірні сини його Рідного Краю — Кубані та східно-кавказьких українських земель.

Инж. В. Восток.

Похорони ген. Орліч-Дрешера.

В понеділок з великими військовими почес-тями похоронили ген. Орліч-Дрешера. Інспектора повітряної оборони Польщі, на цвинтарі в Окснів, недалеко Гдині. Президент Мосціцький удекору-вав особного домовину ген. Орліч-Дрешера вели-кою стяжкою ордену Польонія Рестітута та золо-тими хрестами домовини підполк. Льота і кап. Лагєвського. Домовини цих двох станніх відвезли

спеціальним поїздом до Варшави. У похороні трагічно помершого ген. Орліч-Дрешера взяв участь президент Польщі, генеральний інспектор збройних сил ген. Ридз-Смиглі, прем. Славой-Складковський, контрадмірал Унрут, генералі-вищі військові старшини військові атташе чужих держав і безліч делегацій з прапорами. Під час похорону літала ескадра 15 літаків.

3 сокільського життя.

РАВОНОВЕ СОКІЛЬСЬКЕ ОВЯТО
В ГЛИНЯНАХ.

В неділю 19. VII. п. р., вже з самого ранку почали відлітати соколи з дальною та ближче віддалених гнізд. В год. 10. рано відбулася співина Служба Божя в старій церкві перед чудотворним образом Родиття Христового. До Служби Божої стануло 5 священиків: о. декан Василь Терещук з Полтви, о. Волод. Платоновський з Курович, о. Григорій Бойко з Підгайчик та о. Волод. Пешницький з Глинян. По Службі Божій о. Роман Ульманський з Перегінська виступив перед церквою високо-патрістичну проповідь та закінчив її грімким: „Гаразд“, на що соколи трічі відповіли: „Гаразд“. Підчас Служби Божої співав дуже добре мужеський хор з Глинян від д-р. п. Степана Кулицького. Опісля вийд церкви вирушила похід. На чолі йшов відпоручник Сокола Батька побр. Волод. Тихоліза, відтак голова глинянського гнізда побр. м-р Вол. Дичок та голова повітового гнізда з Перемишлян побр. д-р Ярослав Сахно. Далі йшла оркестра „Сокола“ з Лагодів в числі 19, а за нею колонія побратимів у числі 299, оркестра „Сокола“ з Глинян в числі 19, а за нею колонія посестер у числі 332 та 56 учасників. Разом 728 осіб. Були заступлені такі гнізда: Боршів, Волків, Глинян, Замістя, Коросно, Кривичі, Куровичі, Лагодів, Ладанці, Ляпки Корол., Підгайчини—Двориське, Поторіці, Перегін, Полухів Великий, Розворяни, Ушковичі та Якторів — разом 17 гнізд. Похід перейшов найкоротшою дорогою на влітку виправ.

Пополудні свято почалося в год. 16.30, себто півтора години пізніше, як було в програмі. Причиною було величезна спека, тому Старшина „Сокола“ з Глинян рішила пересунути свято на пізніше. Це була головна частина свята. Побр. Вас. Івахів з Перемишлян ввів побратимів, посестер та учасників до звіту. Звіт перебрав голова гнізда з Глинян, який відпоручником Сокола Батька зголосив 512 виразливих, у тім 224 побратимів, 232 посестри та 56 учасників. По звіті побр. м-р Дичок Вол. привітав відпоручника Сокола Батька та всіх руховиків, побр. Вол. Тихоліза зложив привіт від Старшини С. Б. а побр. д-р Яр. Сахно зложив цілі та завдання Сокільської організації. Опісля зарядив 1-хвилинку мовчанку в пам'ять Гол. Отамана Симона Петлюри, в якого честь відбувалося свято. По звіті і привітах відбулася дефілада. Струнко йшли сокільські ряни, випрямившись перед своєю Старшиною.

До виправ вільноруч посестер виступило 6 колон, які гарно виконали „Божо великий, єдиний“ та „Чашу“ і „Платки“ зі збірки „Як цвітати“ укладу В. Тихоліза. Вправи вийшли гарно, дивно злепте, що зиконно 2 виправи, а не 4. Потім побратимів виконали (в 6 колонках) дві виправи укл. М. Трілья з 1934 р. Учасники в числі 47 виконали першо дві виправи: „Лучник“ і „Мстислав Удатний“ укл. С. Гайдучка.

Підчас перерви відбувся рівночасний масовий біг на 60 метрів учасників (сталося 16); перше місце добув Петро Прицив зі Замістя в часі 8 сек. У масовому бігу побратимів на 100 м. (сталося 24) перше місце добув побр. Кінаш Михайло з Коросна в часі 12 сек., друге місце побр. Сантий з Підгайчик у часі 12,2 сек.

По перерві рій глинянських руховиків (9) під проводом латисьника Галава виконав досить тяжкі, зате ефектовні виправи на поручах; це вже заавансовані руховики. Ця тинка була найбільше оплескувана майже двотисячною публікою. До виправ вільноруч „Будуймо“ укл. Я. Благітки спіннуло 19 побратимів з Лагодів та Кривич. Вправи виконані бездоганно.

На закінчення відбулися виправи на дручництві того самого роя, що й на поручах. Відліт пай може стати небавком гіршавим суперником для львівських руховиків.

Організацією свята займався добре побр. Егон Хемула. Якщо були які недотяттєння, то це була деяких членів Старшини „Сокола“ з Глинян, які адержують працю інших. До виправ і походу пригравали дві оркестри: Т-ва „Сокола“ у Глинян і в Лагодів; обі виявлялись зі свого завдання добре. Слід підкреслити, що лагодівська оркестра грала зовсім безкорисно.

Публіки на святі понад 2.000. Дивно, що в сокільській організації у Глинян нема студентів, яких там є досить. Навіть у хорі піснун в них не співає. Коли студентство Глинян допоможе в праці місцевим товариствам?

О. Я.

ЗМІНА У ЛЬВІВСЬКОМУ ВОЄВІДСТВІ.

Львівський віцевоєвода Станислав Сиска відходить на становище тарнівського старости.

Дмитро Балаким

ГОРОЖАНИН МІСТА ЯВОРОВА

по довгих і тяжких терпіннях, прийнявши Найсв. Тайни, заснув у Бозі у понеділок дня 20. липня 1936 р. у 91-ому році праведного життя.

Похорони відбудуться 22. липня в год. 17. попол. з дому жалоби при вул. Са. Тереси ч. 20. на Янівський цвинтар.

На той сумний обряд запрошує Своєкія, Приятелі і Знайомих горем прибіта

РІДНЯ.

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

відправляється у четвер для 23. липня в год. 8.30 рано у церкві св. Юрія.

Зачинається?

Дивні „анкети“ у прикордонній смузі.

„Нова Доба“ в ч. 16 приносить тижку вістку від свого кореспондента:

„Як відомо, недавно сойм і сенат ухвалили закон про охорону держави. Мабуть у зв'язку з цим переводять у м. Корці, Межириччя й околиць селах анкети. Українців питаються: „Що тут робити?“ „Чи дуже привязаний до цієї місцевості?“ і т. д. У тоні й натяках місцеві українці дочуються погрози.

Чи не вважали б належні чинники за потрібне дати необхідні вказівки тим, що збирають агадані відомості, щоб не викликати тривоги серед українського населення?“

Що чувати в Еспанії?

МАДРИД, 21. 7. ПАТ. Вчора в год. 21.30 севільська радіостанція заявила, що повстанцям визначено речивець капітуляції, а саме нині, 12. годину. Від нинішнього ранку харчеві крамниці мають бути відчинені.

МАДРИД, 21. 7. ПАТ. Вчора пізнім вечором урядовий радіокомунікат повідомив, що урядові війська перемогли повстанців у Мадриді; 3 доколичинні залоги піддалися. Будинки мінгва внутр. справ був деякий час занятий повстанцями — тепер на ньому мають республіканські прапори. На провінції поважна частина пов-

станців капітулює. За урядом стоїть поліція, легістство, маринарка, людова міліція та більшість сухопутної армії. Дотепер урядові комунікати запевняли, що у Мадриді взагалі не було ніяких боїв.

ПОВСТАНЦІ ЗБЛИЖУЮТЬСЯ ДО ФРАНЦУСЬКОГО КОРДОНУ.

ПАРИЖ, 21. 7. ПАТ. Як подають з Анде, Ірун від год. 10. рано свинуть фабричні гудки. На зборах „людового фронту“ видали останні постанови щодо оборони перед повстанцями. Сподіються, що вечором прийде до битви.

Крізь піски, машини і штучний дощ.

(Від власного берлінського кореспондента.)

Сорокачленну прогулянку заграничних журналістів у Німеччині завіз окремий автобус 29. ми, місяця до Вартенберга серед бранденбургських пісків. Тут голова нікола машинової техніки з сільським господарстві з великим показом робочих машин, моторів і тракторів. Про перевагу гумових, пневматичних коліс у тракторів допильно переконують куди більші хмари пороку від залізних коліс при оранці на пісках, у яких журналістичний обов'язок велів брести мало не по коліна. Техніка, правда, більше переконуює, що пневматичні колеса менше жують дорогу, менше втрапляють у землю і значно довше витримують, так, що хоч дорожчі, оплачуються краще.

Під шопом порастає біла машина відвідувачі загального курсу (14 днів) — селяни від 16 літ угору. Пізнають під фаховим проводом, як обходитися з найбільше впливовими в сільським господарстві машинами, які в них найчастіше трапляються хиби, як і котрі можуть усунути самі та з котрими мусять звертатися до фахівця. Теорію їх не мучать і механіків з них ситомінь не роблять. Нема тендеції втворювати окремий сільський машинобудівний пролетаріат. І в ремісничих курсах (теж 14 днів) переважно засвоюють нові збудовки й вимоти техніки сільським ковалем і под. ремісникам. Кожучи їм оплатати й розкласти мотори, вчительська злобність навмисне „збудовує“ до машин хиби, які мусять знаходити й усувати. Прості робітники краще виконують ці праці, ніж „аудитори“ — каже керуючий інженір, сам, розуміється, не з простих. Станки зовсім не тіпаються фабричною досконалістю, тільки стоять вони так, як це буває по можливості на селах, от нпр. у бунших стайнях. Коліс стояли воли, тепер кіньські сили моторів; а ясел поробили столи. В курсах керування тракторами (4 тижні) обов'язком мають обов'язково і з роботою машини, до яких запрягається трактор. Огляд пісок мінчається з гуком: преси демонструють розсаджування величезних каменів і пнів, які дуже тяжко корчувати в цілости, накладаючи вибухові патрони наверх: ворчення дір уже не обов'язкове (хоч у пнів усеж доцільне).

Перед обідом, серед зелених городів, керманич школи дає ще добрий короткістю і ясністю думок виклад про завдання техніки в сільським господарстві: алатити ріст кривої коптів внаслідок зменшеного добутку з землі, відтягнути селянина, також селянку. Носити воду, димити бараболою для свиней — це дає вартість години праці 5—8 феніків, тоді як наймана праця ціниться кількадеять разів більше, отже краще помпи, електричні прилади. Навіть заліпнені їм на річку пробу електричні кухонні прилади селянки в 15 селах перебрали й заплатили: трохи дорожче, але чисто й вигідно. Таким чином, замість недоцільного сидіння промислових робітників до сільської прощі, втягається промисловість посередньо до змагання за збільшення добутків сільського

господарства — під цей час для Німеччини надзвичайно актуальних.

Маєток у Шлагентіні лежить 40 км. далі: замочок і парк вистроють ідилічно, але сітки найгіршої сорти на полях досягнуть, чому за останнє століття тут 30—40 разів міналися власники. Тепер посійна спілка зрошування черпаче воду з близького озера — між бранденбургськими пісками озер безліч і це надає околицям своєрідної краси — та через пропелерові помпи одну на кожних 80 кв. метрів площі, вистрілює високо водину врізу, з якої сипаються по цілій й довжині краплини, творячи імласту заслонку. Чудовий вид — корисні наслідки; незвичайно пристоє контраст між гарним пасовиськом зі стадами коров і кошей та з лютими, совишниками і т. д. на зрошених землях і вигороною вбогістю на невзвоєних пісках. Вимушуючи у природи бистру врожайність, тут висилують і граматичку: з неособового дієслова „es regnet“ (падає дощ) роблять „wir regnen“ (ми, дощимо!).

Окоп на улюблену в Прусії казу до чудово над озером розложеного літвища Буків і поворот через прогулькові місцевості Штраусбергі, Шлагентілі і т. д. гармонійно доповнюють зразково організовану екскурсію, яка під надзвичайно естетичним проводом фахових інженерів і пресових провідників о-ї фон Кохер і д-ра Фрайденбергера вміла злучити повчальне з приємним, точність з відпочинком, милу гостинність з рекламою для справи.

Дати в часі літа один фестин, одну амат. виставу, один концерт, один попис, одну забаву, чи яку іншу імпрезу в користь Централі Рідної Школи — це не тільки обов'язок кружків „Рідної Школи“, але й усіх українських товариств.

ЕСПАНСЬКИЙ КОРОЛЬ У ЧЕХОСЛОВАЧИНІ.

ПРАГА, 21. 7. ПАТ. Б. есп. король Альфонс XIII. перебуває у Кенігсварт б. Карльсбаду.

3 країни опію та рижу

Софії Яблонської

Живо та барвисто описані
ПРИГОДИ і ВРАЖІННЯ з КИТАЮ
з прекрасними ілюстраціями.

Ціна зол. 2.50, з поштовою пересилкою 3 зол.
Замовляти в Адмін. „Діла“, Львів, Ринок 10.

Еміграційні справи.

АМІА НА СТАНОВИЩІ ЕМІГРАЦІЙНОГО ІНСПЕКТОРА У ЛЬВОВІ.

На днях залишив Львів кол. Управитель Експозиції Еміграційного Уряду у Львові, опісля еміграційний інспектор при львівському Воєніському Уряді, д-р В. Вишинський, якого тепер призначили до Міністерства Суспільної Опіки у Варшаві. В ділянці еміграційних справ працював д-р Вишинський понад 13 літ і за весь час свого урядування дав себе пізнати як людина з великим суспільним наставленням. На час ведення ним еміграційних справ припадає жива діяльність суспільних товариств опіки над емігрантами, до яких він ставився незвичайно прихильно і ніколи не відмовляв їм своїй допомозі, виявляючи при кожній нагоді багачко людським, розумним та доцінювання еміграційної проблеми. Була душею будови такої важливої установи у Львові якою навіть у часах еміграційного застою є величавий Еміграційний Дім, ініціював різні еміграційні імпрези у Львові, ставився до емігрантів і реемігрантів з повним відчуттям їх потреб, без огляду на їх національну приналежність.

В особі д-ра В. Вишинського суспільні організації опіки над емігрантами, між ними й Товариство Опіки над Українськими Емігрантами, прощають свого справжнього приятеля.

Функції д-ра Вишинського обійма тепер його довголітній заступник реф. Ф. Хоцей.

ВАЖНЕ ДЛЯ ЕМІГРАНТІВ, ШО ІДУТЬ НА КУБУ.

Еміграційний Синдикат дістав вістку, що влада на Кубі постановила дуже точно зберігати свої еміграційні приписи. Передовсім вимагатиме, щоб емігранти мали вижні (неперевдані) дозволи, що дають право вступити на сушу. Емігранти часто не мають того дозволу та легітимуються виключно афідавітом. У таких випадках мусить емігрант зложити в централь Еміграційного Синдикату або в його відділах показові суми у висоті 200 дол. від дорослої особи та від дітей у відношенні до купленої корабельної карти (від пікарти 100 дол. від чвертькарти 50 дол.). Ці показові квоти передає Еміграційний Синдикат корабельному товариству, якого кораблем емігрант їде і згідно з еміграційними приписами передається далі еміграційній владі в Гавані. Завертають ці гроші по двох роках від дати їх зложення.

Винятково можуть виїхати емігранти з переданими перитими, але передання це не може бути більше, як дві неділі. Та в такому випадку мусять емігранти зложити додатково показові суми. Такий дозвіл, що дає право вступити на сушу, є важний 6 місяців або 4 місяці (залежно від вісту). Афідавіт важний рік від дати його виставлення і не може бути переданим більше, як дві неділі.

ПРИПИНЕННЯ РЕКРУТАЦІЇ ХЛІБОРОВСЬКИХ РОДИН З КАПІТАЛОМ ДОЛ. 1000—750 ДО КАНАДИ.

Еміграційний Синдикат пригадує, що польська влада припинила на цей рік дальшу рекрутацію хліборобських родин до Канади з капіталом 1000 і 750 дол. Рекрутація родин з капіталом 500 дол. у цьому році вже покинчена. Родини з капіталом дол. 1000 і 750, для яких надійшов уже дозвіл канадської влади на їх виїзд до Канади і що дістали вже посвідку інспектора для еміграційних справ, можуть бути прийняті до найближчих транспортів.

Всі інші родини з вище погаданим капіталом повинні припинити всієї виїздові приготування аж до відповідного оголошення Еміграційного Синдикату.

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЯ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла“.

— Український Народний Музей ім. о. Йосафата Кобринського при Народнім Домі в Коломиї дістав у часі від 1. квітня до 30. червня ц. р. 131 предметів, а саме: 2 церковні книги, 27 світських книжок; 1 афіш, 10 історичних памяток, 12 викопалин, 2 монети, 16 вишивок, 15 ручних виробів, 6 писем, 30 церковного мистецтва, 2 грамоти, 2 природничі предмети, 1 відзнака, 2 давні порцеляни, 1 гончарська посудина і 2 чумацькі вози. Жертводавцями були: сотник Курчилюк, Б. Божемський, М. Костинюкова, проф. А. Мусиянович, Н. Чайковська, М. Грабовецька, Н. Новак, Б. Мигаць — Коломия; І. Кузич, М. Генік-Березовський, Березів Нижній; І. Березовський Симчич Іванчик (чумацький віз), Березів Вишній; В. Лашук, І. Хрестан, Я. Шербатюк, М. Вертипорох, І. Кухтар, Д. Кухтар, Саджавка;

о К. Балицький, Молодтий; Д. Николин, Люча; М. Лопущак та о. Ю. Кисілевський, Слобідка Пільна; Лутовий, І. Федоришин, Ю. Туліка, В. Туліка, І. Бергеса, Вербіж Нижній; І. Ровенчук Петра Андрієвого (чумацький віз), о. Лоточинський, Печеніжин; Ю. Голованець, Княждвір, П. Сісчук, Корнич, П. Печенюк, Стецева, Н. Ізницька, Б. Ізницький, Д. Мензатюк, Назірна, П. Галаревич, Епископське Усте; Угорчак, Ізницький; Районова Молочарня, Коршів 15 зол.; П. Лобурак, В. Лопущак, Слобідка Лісна; Уляна Філіус, Косів. У тім часі відвідало Музей 241 осіб, у цьому 8 прогульок. — За жертвовані предмети Управа У.Н.М. в Коломиї складає оцим щирю подяку.

— Температуру 59° на сонці, а 37° у тіні заготовлено у Заліщиках. Вода у Дністрі оґрілася до 35°.

— Не треба чекати довго на паспорт. Тому, що тепер відібрали бюрам подорожі право полегджувати паспортні формальності для туристів, всі староства дістали поручення, щоб віддавали паспорти для туристів у скорому темпі. Як патент зложити усі документи, має дістати паспорт до трьох днів.

— Нову поштову агенцію отворили в місцевості Городище коло Самбора. До неї належать громади: Городище, Катавання, Ступниця Польська і Руська, Кульчиці, Рустикальні та Шляхоцькі, Сілець і Мокряни.

— З Берези Каргуської виїшов після 3-дньового побуту б. посол з ППС Махай. На основі недавно ухваленого закону про пограниччя зоборонено йому перебувати на терені виленьського та новоградського воєводства.

Для нашої будучности не байдуже, чи громадянство сплатить інвалідам затиґнений довг, чи покине їх безпомічних власному терпінню!

— Корфанти вертається до Польщі. При обговорюванні справи повороту був. берестейських в'язнів, що тепер на еміграції, звернено увагу на факт, що Корфанти не має ніякого засуду. Мало того, проти нього дотепер не складено акту обвинувачення. Сподіються, що Корфанти вернеться до Польщі коло 10-го серпня ц. р., щоби взяти участь у святкованні річниці „циду над Віслою“ і другого повстання на Шлезьку.

— Пожежі. Останнього тижня в Золочіській спалилася загорода Теклі Ліс в Опоках і дім Івана Вовка тамже, а також госп. забудування і Білика в Новосітках. Шкоди великі, бо згоріло недавно зведені збіжжя.

— Страйк рілних робітників вибух на філварку в Рожаніці б. Товстого. Робітники вернулися до праці щойно, коли замість 12-го снопа збіжжя дістали 10-ий сніп жита і 11-ий пшениці.

— Римські монети найшли в селі Ривалд, любачівського повіту. Монети найшли в глиняній горшкуні в кількості 1.000 штук. Вони зовсім виразні з портретами цісарів. Між ними є також монети золоті.

— Жертви купелі. Всі заборони і кари за купіль в недозволених місцях не помагають. Люди не зважають на перестороги і жертви щораз збільшуються. В літницю Беремани, коло Бучача, утонув ученик VII кл. зі Львова, Мічковський, що купався в небезпечній місці. Під час переправи Дністром з Возилова до Петрова Іван Гудима впав з малого човна і втопився. В ставі в Городку купався 18-літній Атаназій Стець і коли пішов на глибоке утонув. Також у Цвітовій, пов. Калущ, утонула 10-літня Текля Стефанюк, що купалася в Дністрі без опіки.

— Втратив докторат. Рада правничого відділу львівського університету відібрала докторський ступінь б. адвокатському апікантові Максиміліянові Ліблехові, засудженому за провину з жадоби важливи.

— „Буря у двох склянках води“. Не треба думати, що це якась нова песа, — це тільки очеркнення малої авантюри, що склалася минулого поведінка у Львові в парку Костюшка. До кіоску в парку прийшли дві молоді пані Пепі Вольфіш і Марія Бернгард і випили по одній склянці содової води зі соком. Коли кіоскарка зажадала по 10 сот. за склянку води, молоді пані счинили сварку і хотіли дати тільки по 5 сот. Зібралась публіка і поділилась на два табори. Справа вияснилась щойно на комісаріаті, де виявилось, що обі пані разом мали тільки 10 сот. і тому настоювали на тому, щоби платити тільки по 5 сот. за склянку води.

— Львівська хроніка. 27-літній кельнер Іван Домбек вискакуючи на вул. Янівській з трамваю ч. 3. упав під інший трамвай і загинув. — На вул. Шкарповій втратила притомність якась коло 40-літня жінка; при ній не найдено ніяких документів, тому важко устійнити її ідентич-

ність. — На пл. Стрілецькій якийсь тип так сильно ударив у лице 17-літнього Ю. Равга, що зламав йому щок. — 64-літня Осипа Кузьмівська з Філадельфії упала з Високого Замку і сильно потовклася. — До поліційних арештів попали: Марія Пясецька за крадіж, Іван Чабан за прощатство та Михалина Лукасік за порушення публичного спокою.

— Краєва хроніка. Ва хриплинській пляжі б. Станіславава поліція перевела облаву, арештуючи 3-ох осіб; підозрілих у крадіжці. — Василь Демчин зі Сільця (Камінецьчина) побив свого сусіда Осипа Гусинського, заломлюючи йому череп. — У фабриці дріжджей в Лисиничах (б. Львова) вибух страйк.

— Неоправдані жалі. У Настасові (Тернопільщина) повстав комітет, що рішив не дозволити жидівським купчикам продавати на відпусті м'ясо до неї. Тернопільські жидки пішли пожалуватися до місцевої поліційної станиці, але там їм відповіли, що поліція не відповідає за те, якщо вони не підчиняться рішенню комітету. Цю вістку подає „Хвіля“ під вимовним заголовком „Під адресою влади“ та обурюється, що поліція не виступила проти комітету, який називає „самозванним“. Цікаве, чи цей комітет мав залягалізуватися у рабінатському уряді, щоб не бути „самозванним“ і чи поліція є обов'язана сизоміць вводити на християнське свято жидівських „ганделесів“?

— Самогубство залюбленої. 17-літня селянська дівчина Марія Данилів з Підборець протяла собі жили. Причини — нещасне кохання.

— Скажений пес покусав 13 осіб у селі Бабицях, рятівського повіту. Провірка голови пса показала, що пес був скажений, і тепер покусані мусять лічитися. Треба берегтися перед псами, бо в часі теперішньої спеки багато псів каються.

— „Сіямські сестри“ вродилися в Старім Селі в Західній Галичині. Влізнула були зрослі жінками та крім цього збудовані зовсім нормально. Не діялись на старіння лікарів бланжата по годині померли.

— Централь фальшивих грошей найшли в Зомбковіцях. У проводі ватаги фальшивників стояла Сура Султанікова. Фальшивники робили 10 і 5 золотівки, які пускали в обіг на ярмарках і по крамницях. Запас фальш. грошей тримали на дні ставу. Коли спустили воду зі ставу, найшли на дні 600 штук фальсифікатів.

— Зловживання викрили в міській пекарні у Варшаві. До часу переведення судства припинили в урядуванні директора пекарні Конрада Янушкевича.

— Коштовний сон. Якийсь Ю. Ягельський зайшов у Варшаві до парку Траугута і там, знявши маринарку, змучений заснув. За якийсь час пробудився і ствердив, що нема вже його гардероби, ані грошей. Повідомив поліцію, а поліції вдалося схопити двох злодіїв, що вкрали речі Ягельського. Один із них не давався повести на комісаріят, а навіть укусив поліційного в ногу.

— Многонадійні. 4-ох варшавських хлопців у віці 10 до 14 літ заманили до пивниці кількати-ну дівчинку та знасикували її.

— На зразок американських гангстерів. У Варшаві в домі при вул. Медовій 7. на Ю. Арксіку, інкассентку, фабрики чоколяди, яка йшла сходами до канцелярії Гостинського закупили вексель, напав якийсь чоловік, ударив її в голову й схопив за горло, щоб задусити. Нападена звела борню з напасником, але він її зм'яв безсильна на землю. Напасник вирвав її тещу з 2300 золотих і атік.

— Порося з трьома вухами прийшло на світ в одному дворі кемпійського повіту. Третє вухо знаходиться на хребті.

— Забила матір, яка була недоброю тещею. На дорозі недалеко Вильна найшли трупа старої жінки. Слідство виявило, що це була Олена Гарловська та що її забила власна донька Малавіна. Вона мала жалі до матері за те, що була недоброю тещею, через що чоловік покинув її та троє малих дітей.

— У трупарні замешкала вдова Волжановська з 9-ма дітьми, яких висмикували з мешкання у Лодзі.

— Тінь нареченого. Молода англіянка заскаржила до суду свого колишнього нареченого Джона Шіферда. Його провинна досить цікава. П'ять років тому дівчина зірвала з ним, але він ходить за нею як тінь п'ять років від рана до вечора і не говорить ані слова. Ця мовчанка ще більше денервує дівчину, ніж його переслідування. Родичі дівчини не раз просили Шіферда, щоб забув про неї, але це не помагало. Врешті дівчина рішила віддати справу до суду, а той відослав невдачу нареченого до шпиталю нервових недуг.

Еміграційні справи.

ЛІМНА НА СТАНОВИЩІ ЕМІГРАЦІЙНОГО ІНСПЕКТОРА У ЛЬВОВІ.

На днях залишив Львів кол. управитель Експозитри Еміграційного Уряду у Львові, офіс еміграційний інспектор при львівському Воєвідському Уряді, д-р В. Вишинський, якого тепер призначили до Міністерства Суспільної Опіки у Варшаві. В діяльності еміграційних справ працював д-р Вишинський понад 13 літ і за весь час свого урядування дав себе пізнати як людина з великим суспільним наставленням. На час ведення ним еміграційних справ припадає жива діяльність суспільних товариств опіки над емігрантами, до яких він ставився незвичайно прихильно і ніколи не відмовляв їм своєї допомоги, виявляючи при кожній нагоді багачко іншій, розуміючи та доцільності еміграційної проблеми. Був душою будова такої важливої установи у Львові, якою навіть у часах еміграційного застою є величавий Еміграційний Дім, ініціював різні еміграційні імпрези у Львові, ставився до емігрантів і реемігрантів з повним відчуттям їх потреб, без огляду на їх національну приналежність.

В особі д-ра В. Вишинського суспільні організації опіки над емігрантами, між ними й Товариство Опіки над Українськими Емігрантами, просять свого справжнього приятеля.

Функції д-ра Вишинського обіймає тепер його довголітній заступник реф. Ф. Хоцел.

ВАЖНЕ ДЛЯ ЕМІГРАНТІВ, ШО ІДУТЬ НА КУБУ.

Еміграційний Синдикат дістав вістку, що влада на Кубі постановила дуже точно зберігати свої еміграційні приписи. Передовсім вимагатиме, щоб емігранти мали важні (непередані) дозволи, що дають право вступити на сушу. Емігранти часто не мають того дозволу та легітимуються виключно афідавітом. У таких випадках мусять емігранти зложити в централі Еміграційного Синдикату або в його відділах показові суми у висоті 200 дол. від дорослої особи та від дітей у відношенні до купленої корабельної карти (від пікарти 100 дол., від чвертькарти 50 дол.). Ці показові квоти передає Еміграційний Синдикат корабельному товариству, якого кораблем емігрант їде і згідно з еміграційними приписами передається далі еміграційній владі в Гаванні. Звертають ці гроші по двох роках від дати їх зложення.

Виятково можуть виїхати емігранти з переданими ними пермітами, але передання це не може бути більше, як дві неділі. Та в такому випадку мусять емігранти зложити додаткову показову суму. Такий дозвіл, що дає право вступити на сушу, є важливий 6 місяців або 4 місяці (залежно від віксту). Афідавіт важливий рік від дати його виставлення і не може бути переданий більше, як дві неділі.

ПРИПИНЕННЯ РЕКРУТАЦІЇ ХЛІБОРОБСЬКИХ РОДИН З КАПІТАЛОМ ДОЛ. 1000—750 ДО КАНАДИ.

Еміграційний Синдикат пригадує, що польська влада припинила на цей рік дальшу рекрутацію хліборобських родин до Канади з капіталом 1000 і 750 дол. Рекрутація родин з капіталом 500 дол. у цьому році вже покинута. Родини з капіталом дол. 1000 і 750, для яких закінчився уже дозвіл канадської влади на їх виїзд до Канади і що дістали вже посвідку інспектора для еміграційних справ, можуть бути прийняті до найближчих транспортів.

Всі інші родини з вище поданим капіталом повинні припинити всієї виїздової приготування аж до відповідного оголошення Еміграційного Синдикату.

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всім оповістки про загальні збори, концерти, відкрити, товариські сходини, посмертні згадки та всієї особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла“.

— Український Народний Музей ім. о. Йосафата Кобринського при Народнім Домі в Коломиї дістав у часі від 1. квітня до 30. червня ц. р. 131 предметів, а саме: 2 церковні книги, 27 світських книжок, 1 афіш, 10 історичних памяток, 12 викопаних, 2 монети, 16 вишивок, 15 ручних виробів, 6 писем, 30 церковного мистецтва, 2 грамоти, 2 природничі предмети, 1 відзнака, 2 давні порцеляни, 1 гончарська посудина і 2 чумачки вози. Жертводавцями були: сотник Куріаюк, Б. Боженський, М. Костинюкова, проф. А. Мусиянович, Н. Чайковська, М. Грабовецька, Н. Новак, Б. Мигаль. — Коломия; І. Кузич, М. Генік-Березовський, Березів Нижній; І. Березовський Синич Іванчик (чумацький віз), Березів Вищий; В. Лашук, І. Хрестан, Я. Шербатюк, М. Верніворох, І. Кухтар, Д. Кухтар, Саджавка;

о К. Балицький, Молодтий; Д. Николин, Люча; М. Лопушак та о. Ю. Кисілевський, Слобідка Пілька; Луговий, І. Федоришин, Ю. Туліка, В. Туліка, І. Береса, Вербіж Нижній; І. Ровенчук Петра Андрієвого (чумацький віз), о. Лоточинський, Печеніжин; Ю. Годованець, Княжлів, П. Сішук, Корнич, Й. Печенюк, Стецева, Н. Ільницька, Б. Ільницький, Д. Мензанюк, Назірна, Й. Галарсаня, Епископське Усте; Угорчак, Іванівці; Районова Моточарня, Коршів 15 зол.; П. Лобурак, В. Лопушак, Слобідка Лісна; Уляна Фігалюс, Косів. У тім часі відвідало Музей 241 осіб, у цьому 8 прогульок. — За жертвовані предмети Управ. У.Н.М. в Коломиї складає оцим ширю подяку.

— Температуру 59° на сонці, а 37° у тіні заготовано у Залішках. Вода у Дністрі огрілася до 35°.

— Не треба чекати довго на паспорт. Тому, що тепер відібрали бюро подорожі право полагоджувати паспортні формальності для туристів, всі староства дістали поручення, щоб не давали паспорти для туристів у скорому темпі. Як петент зложити усі документи, має дістати паспорт до трьох днів.

— Нову поштову агенцію отворили в місцевості Городище коло Самбора. До неї належать тимуть громади: Городище, Катавання, Ступниця Польська і Руська, Кульчиці Рустикальні та Шляхоцькі, Сілець і Мокряни.

— З Берези Картуської виїшов пізні 3-днівного побуту б. посол з ГПС Махай. На основі недавно ухваленого закону про пограниччя заборонено йому перебувати на терені виленьського та новогрудського воєводства.

Для нашої будучності не байдуже, чи громадянство сплатить інвалідам затишений довг, чи покине їх безпомічних власному терпінню!

— Корфанти вертається до Польщі. При обговорюванні справи повороту був. берестейських в'язнів, що тепер на еміграції, звернено увагу на факт, що Корфанти не має ніякого засуду. Мало того, проти нього дотепер не складили акту обвинувачення. Сподіюється, що Корфанти вернеться до Польщі коло 10го серпня ц. р., щоб взяти участь у святкуванні річниці „шуду над Віслою“ і другого повстання на Шлезьку.

— Пожежі. Останнього тижня в Золочіщині спалилася загорода Теклі Лис в Опоках і дім Івана Вовка тамже, а також госп. забудовання І. Білика в Новосітках. Шкоди великі, бо згоріло недавно зведені збіжжя.

— Страйк різних робітників вибух на фільварку в Рожанівці б. Товстого. Робітники вернулися до праці швидко, коли замість 12-го снопа збіжжя дістали 10-ий сніп жита і 11-ий пшениці.

— Римські монети найшли в селі Ривалд Любачівського повіту. Монети найшли в глиняній горшкуні в кількості 1.000 штук. Вони зовсім виразні з портретами царів. Між ними є також монети золоті.

— Жертви купелі. Всі заборони і кари за купіль в недозволених місцях не помагають. Люди не зважають на перестороги і жертви щораз збільшуються. В літницю Беремані, коло Бучача, утонув ученик VII кл. зі Львова, Мічковський, що купався в небезпечному місці. Під час переправи Дністром з Возилова до Петрова Іван Гудима впав з малого човна і втопився. В ставі в Городку купався 18-літній Атаназій Стець і коли пішов на глибоке утону. Також у Цвітовій, пов. Камуш, утонула 10-літня Текля Стефанюк, що купалася в Дністрі без опіки.

— Втратив докторат. Рада правничого відділу львівського університету відібрала докторський ступінь б. адвокатуському апікантові Максиміліянові Лібіхові, засудженому за провину з жадоби наживи.

— „Буря у двох склянках води“. Не треба думати, що це якась нова песа, — це тільки очеркнення малої авантюри, що склалася минулого понеділка у Львові в парку Костюшка. До кіоску в парку прийшли дві молоді пані Пепі Вольфіш і Марія Бернгард і випили по одній склянці содової води зі соком. Коли кіоскарка зажадала по 10 сот. за склянку води, молоді пані счинили сварку і хотіли дати тільки по 5 сот. Зібралась публіка і поділилась на два табори. Справа вияснилась швидко на комісаряті, де виявилось, що обі пані разом мали тільки 10 сот. і тому настоювали на тому, щоб платити тільки по 5 сот. за склянку води.

— Львівська хроніка. 27-літній кельнер Іван Домбек вискакуючи на вул. Янівській з трамваю ч. 3. упав під інший трамвай і згинув. — На вул. Шкарповій втратила притомність якась коло 40-літня жінка; при ній не найдено ніяких документів, тому важко устійнити її ідентич-

ність. — На пл. Стрілецькій якийсь тип так сильно ударив у лице 17-літнього Ю. Равга, що зламав йому щок. — 64-літня Осипа Кузьмінська з Філадельфії упала з Високого Замку і сильно потовклася. — До поліційних арештіа попали: Марія Пясецька за крадіж, Іван Чабан за прохання та Михалина Лукаск за порушення публичного спокою.

— Краєва хроніка. Ва хриплинській пляжі б. Станиславова поліція перевела облаву, арештуючи 3-ох осіб; підозрілих у крадіж. — Василь Демчин зі Сільця (Камінецьчина) побив свого сусіда Осипа Гусинського, заломлюючи йому череп. — У фабриці дріжджів в Лисиничах (б. Львова) вибух страйк.

— Неоправдані жалі. У Настасові (Тернопільщина) повстав комітет, що рішив не дозволити жидівським купчикам продавати на відпусті мунулої неділі. Тернопільські жидки пішли пожалуватися до місцевої поліційної станиці, але там їм відповіли, що поліція не відповідає за те, якщо вони не підчиняться рішенню комітету. Цю вістку подає „Хвіля“ під вигаданим наголовком „Під адресою владі“ та обурюється, що поліція не виступила проти комітету, який називає „самозванним“. Цікаве, чи цей комітет мав залегалізуватися у рабінатському уряді, щоб не бути „самозванним“ і чи поліція є обов'язана силоміць вводити на християнське свято жидівських „ганделесів“?

— Самогубство залобленої. 17-літня солонська дівчина Марія Данилів з Підборець протягла собі жили. Причина — нещасне кохання.

— Скажений пес покусав 13 осіб у селі Бабинцях, ряшівського повіту. Провірка голови пса виказала, що пес був скажений, і тепер покусані мусять лічитися. Треба берегтися перед псами, бо в часі теперішньої спеки багато псів казяться.

— „Сіямські сестри“ проділися в Старім Селі в Західній Галичині. Близнята були зрослі животами та крім цього збудовані зовсім нормально. Не дивлячись на старання лікарів близнята по годині померли.

— Централю фальшивих грошей найшли в Зомбковицях. У проводі ватаги фальшивників стояла Сура Султанікова. Фальшивники робили 10 і 5 золотівки, які пускали в обіг на ярмарках і по крамницях. Запас фальш. грошей тримали на дні стау. Коли спустили воду зі стау, найшли на дні 600 штук фальсифікатів.

— Зловживання викрили в міській пекарні у Варшаві. До часу переведення судства припинили в урядуванні директора пекарні Конрада Янушкевича.

— Коштовний сон. Якийсь Ю. Ягельський зайшов у Варшаві до парку Травута і там, знявши маринарку, змучений заснув. За якийсь час пробудився і ствердив, що нема вже його гардероби, ані грошей. Повідомив поліцію, а поліція вдалася схопити двох злодіїв, що вкрали речі Ягельського. Один із них не дався повести на комісарят, а навіть укусив поліційного в ногу.

— Многоналітні. 4-ох варшавських хлопців у віці 10 до 14 літ заманили до пивниці кількати-ну дівчинку та знасидували її.

— На зразок американських гангстерів. У Варшаві в домі при вул. Медовій 7. на Ю. Арктіку, інкассентку, фабрику чоколяди, яка йшла сходами до канцелярії Гостинського закупили вексель, напав якийсь чоловік, ударив її в голову й схопив за горло, щоб задусити. Нападена звела борню з напасником, але він її звали безсилна на землю. Напасник вирвав її течку з 2300 золотих і втік.

— Порося з трьома вухами прийшло на світ в одному дворі кемпійського повіту. Третє вухо знаходиться на хребті.

— Забила матір, яка була недоброю тещою. На дорозі недалеко Вільна найшли трупа старої жінки. Слідство виявило, що це була Олена Тарловська та що її забила власна донька Мальвіна. Вона мала жаль до матері за те, що була недоброю тещою, через що чоловік покинув її та трое малих дітей.

— У трупарні замешкала вдова Водзяновська з 9-ма дітьми, яких викупували з мешкання у Лодзі.

— Тінь нареченого. Молода англіянка заскаржила до суду свого колишнього нареченого Джона Шіферда. Його провинна досить цинічна. П'ять років тому дівчина зірвала з ним, але він ходить за нею як тінь п'ять років від рана до вечора і не говорить ані слова. Ця мовчанка ще більше денервує дівчину, ніж його переслідування. Родичі дівчини не раз просили Шіферда, щоб забув про неї, але це не помагало. Врешті дівчина рішила віддати справу до суду, а той відослав невадку нареченого до шпиталю нервових недуг.

— „Гіденбург“ не буде літати над Англією. Це рішення зв'язане з таким випадком: Підчас останнього лету „Гіденбург“ перелітав над англійським летунським майданом, в той час, коли кілька військових літаків робило вправи. В мряці, що повисла над містом, англійський літак мало що не зачіпив за гондолу повітряної ваги і не довів до катастрофи. Англійське командування попередило команданта, щоб на будуче попереджував про час свого перелету над Англією. Та командант рішив зрестись з перелетом над англійською територією.

— Безплатних пасажирів мав зовсім несподівано німецький пароплав „Гамбург“ ідучи до Нью Йорку. Недалеко Савітгемптон на корабель застала хмара голубів. Їх загнала буря і дощі; вони були такі безсильні, що навіть на крики моряків не вступалися з корабельного чердака. Капітан наказав замкнути до клітки і нагодувати голубів та при поверненні подорожі випустив їх на волю в тім самім місці, де голуби причалили до пароплаву. Розуміється, що випочаті та нагодувані птахи скористали з цього і радісно полетіли до своїх гнізд.

— На електричній кріслі. В американській п'єсці „Сінг-Сінг“ стратили на електричній кріслі 38-літню Францеску Крейтон та її любка Алізбетта. Їх засудили на смерть за те, що отруїли чоловіка Францеску. Першу стратили живу. Вона була така слаба, що до крісла привнесли її на ношах і втратила притомність, поки її посадили на крісло. Її любок до останньої хвилини впевняв, що він невинен.

— Італійський уряд вислав до Сх. Африки 2 піхотні курні та 1 артилерійський відділ.

„ГМІНД“

це було підчас війни слово, яке прокидало в серцях наших земляків тривожні зворушення. Хто хоче знати, що воно значить нехай прочитає книжку

д-ра Василя Маковського

під наг.

„ГМІНД“

Книжка має 304 сторінок друку і двобарвну окладинку та коштує тільки 2 зол., з поштовою пересилкою 2.50 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла“, Львів, Ринок 10.

— Міжнародні шахові змагання в Подєбрадах. По розіграх у понеділок 20. ц. м. стан шахових змагань у Подєбрадах такий: д-р Альохін 9 (1), Флор 9 (1), Фрідман 8½ (1), Пірс 8 (1), Фолгтис 8 (1), Штальберг 7½ (1), Петров 7 (1), Педікан 6½ (2), Елісказес 6½ (1), Опочєський 6½, Ріхтер 6 (1), Меншикова 5 (2), Штайнер 5 (1), д-р Трейбаль 4, Ціннер 3½ (1), д-р Пазєкаш 3, Томас 2½ (1) та д-р Скалічка 2½.

— Землетрус знищив місто Тугверес на кордоні Колумбії та Еквадору.

— Щоб не бачити совітського „раю“ поповнили самогубство три молоді комсомолки. Про це пише фейлетоніст „Правди“ (18. липня ц. р.). Такі самогубства трапляються в Світах дуже часто. Цей факт яскраво суперечний тим запевненням більшовиків про щасливе життя молоді. Причина самогубства — це будьтоби переслідування директора різнничих курсів, на яких були молоді комсомолки. Але між віршми легко вичитати, що дівчата не могли видержати цих страшних умов праці степендістів, з яких совітські наукові заведення роблять совгоспних формалів.

— Затроєне морозиво. В Японії, в місцевості Осака, захворіли сотні людей, найбільше морозива. Дотепер умерло понад 25 осіб.

— Що робить Ганді. Голосний колись політик індусів Магатма Ганді відійшов у тін. Він живе тихим спокійним життям у малій хатині в селі Шегаси недалеко містечка Варда, де мешкає теж його жінка. Кожного дня вранці й ввечері Ганді сідає на порозі своєї хати і молиться. Біля нього збираються мешканці села і моляться разом зі своїм пророком.

— Не можна критикувати. В Німеччині приготували новий карний кодекс, що передбачує острі кари для тих, що ширитимуть вістки, які могли би викликати неспокої. З окрема кара до двох літ в'язниці грозить їм, що намагались би підбурити одну частину населення проти другої.

Мині і завтра у Театр Ріжні родисстей

„Мало що не ніч пошлюбна“

Весела комедія Елліса.

Знаменита обсада

Відгуки дня.

В спеку.

Голова висохла, фантазії ні за зломаний шелях. Рука охляда, лінійно водить пером по папері, а букви такі якісь подомані, такі нещасні... Піт капає з носа на папір і мішається з чорнилом, тому не диво, що в статтях так багато води. В редакційній кімнаті термометер виказує тільки само ступінь, скільки мав я, коли перший раз заохався. Рідко коли відчиняються двері, а як відчиняться, то хіба на те, щоб випустити друкарняного хлопця, що приходить за скриптом.

— Уф! — стоїть на його вид редактор. — Звідки тобі наберу. Бачиш, що ледви живу. Почекай хвилину.

І друкарняний хлопець чекає, вдвоє, що посидить у редакційній „тіні“, бо в друкарні — чисте пекло.

А сонце стоїть над ратушем, аж біле, таке розпалене, полинула синява неба папирі від горя, а каміння ринку як кухонна бляха — тільки став бляк і жар.

— Що вам! — каже до нас сонце. — Галичина холодна краї. Ви подумайте про редакції в Аліс Абобі, про кореспондентів у Тель-Авіві в бодей в Еспанії.

На агадку Еспанії трохи оживаємо. І там народ подібний до нашого брата, дерма, що має одну з найстаріших культур і найбільших літератур. Щораз робить революцію, роздає населенню зброю — потім відбирає її, сидить на престолі короля — потім жене на чотири вітри, одним словом бавиться в Україну. Навіть провідник повстання називається з українська — Франко... А може то котрийсь із наших Франків?.. Булоб цікаво!

— Жидівське військо твориться в Палестині. Як подають англійські часописи, палестинські жиди організували самооборону, що має яких 50.000 членів. Вони мають кріси звичайні та машинні і сотні тракторів, що можна їх кожною хвилиною переробити на панцирні авта.

— Як красти — то красти. Так собі подумали урядовці бухарестського банку „Деалюль Спірей“. Їм закидають, що вони сфальшували книги, реєстри, векселі й чеки на шкоду румунського національного банку в висоті 20.000.000 лейв.

— Як більшовики заклали собі з американця. Недавно їздив при допомозі сов. бюра подорожі „Інтуріст“ до СССР американський дописувач Л. Фішер. Тепер славить він совітські порядки по американських часописах, а в одному журналі написав таке: „Ми зайшли до свинського хліва в колхозі. Воздух був без закиду, свіжий; підлога посипана травиною, а величезні поросні свині лежали в ідеальній чистоті, кожна в окремій перегородці, налаштовані з комфортом. Перед кожним коритом стояв вазон з цвітами.“ Не знає ніякий Л. Фішер, що для заграничних гостей всякі ефекти згори приготувані. Поїхав би Л. Фішер самий без „Інтуріста“, то напевно побачив би брудні хліви, в яких живуть не свині, тільки люди, живуть в голоді і в нужді. Більшовики — це спеціалісти туманити нірід.

Відозви й комунікати.

ДО ГРОМАДЯНОТВА БЕЛЗЧИНІ!

У зв'язку з живими тутешні двори спроводили цілими партіями селян-робітників на пільні роботи. Люди ті походять з наших підгірських повітів і в це за малими винятками українці, греко-католицького обряду.

Як знаємо, наші підгірські села найменше свідомі і то під оглядом релігійним, як і національним. Тож нічого дивного, що в це ортожний ґрунт до праці для всяких темних духів — зброїв вашої Церкви й Народу. Тому то наша філія Т-ва „Просвіта“ припорушила своїм клітинам — читальням та їх членам, щоб вони старалися пізнати тих наших найбільших, щоб з ними якомога частіше стрічалися, товаришували, співчували з їхньою долею, щоб на них так впливали, щоб вони відчули тепло наших сердець, щоб знали, що ми всі сини одної Церкви й одного Народу.

З тим самим проханням звертаємось до Вас. Отці, до душпастирів тої пастви, що хоч коротко перебуває у Вашій парохії.

Один скидав тризуб на святі свого великого діда Івана в Нагуєвичах, а другий може там... настаюватиме короля. В нинішніх часах можливе, що та сама особа зробить і одне і друге.

Кажуть, що революції бувають тільки в холодну пору року. А ось яка горя, а в Еспанії люди собі до очей скачуть. Видно допик їм „Людський Фронт“ більше, як сонце.

І в тім велика різниця між ними і нами. В таку спеку як нині не уявляю собі в Галичині революції; навіть заворушень у Львові.

Хіба, волюб одного дня відхилися всі замужні жінки на відвідання до своїх чоловіків, „нещасних солом'яних відвітів“

Направду, тоді моглоб відповідно зорганізовані жінки счинити велике замішання.

Коли благодатний вечірний хазод повіє вулицями Львова — підійти у перший ліпший пар. На сто пар, що твердо засіли лавкові позиції, нап'явши 80 відсотків це солом'яні відвіти з жіночим доростом. Вони тепер панують ситуації, не тільки з огляду на несприятливість Вп. Пань Дому, але й П. Т. Студентів. Як амантів помітно пересунулися і доходять до шістьдесяти, а синий волос підпашених аполонів не робить прикрого враження. Зрештою нічне освітлення у великій мірі тушує сліди завантаженого віку, а добрі цукорки осолоджують гірку правду.

„Коли чумацький шлях Сріблесту куряву постелить“ — підійти у перший ліпший львівський пар.

Але вибертіся ще за дня, бо потім не дістанете не то однієї лавки, але й одного місця на найбільш відселеній і найближчій від дороги лавчині. А вам же напевно треба два!

Я вчора вибрався завізано, знайшов одне і — очевидно мусів презентувати.

Г. Галактион Чинка.

Підчас одного принагідного зібрання со. парохів нашої округи впала думка ось як розв'язати kwestію духовної опіки над тими якими земляками: В міру спроможности со. парохів відправляти у першу веділку по їх приїзді і в останню перед від'їздом у їх наміренні молебень або акафіст з відповідною до них авершеною проповіддю. Богослуження треба би заповісти те обов'язково попросити до численної участі Ваших парохіян.

Тому, що останніми часами на території Белзчини комуністи почали живу діяльність і задумали опанувати тих сезонних робітників, просимо всіх дуже прихильно поставитись до згаданої акції духовенства, щоб ті наші брати не попустили в „опіку“ відвітного нашого ворога.

Бела. 13. липня 1936.

ЗА ВИДІЛ ФІЛІИ Т-ВА „ПРОСВІТА“:
о. І. Гела, голова. С. Романів, секретар.

ДИВОГЛЯДИ.

ЯК ЛЮДИ ЖЕНЯТЬСЯ В АМЕРИЦІ.

Американський стоїт Теппесі, що кілька літ тому „вславився“ величезним професором з дискусією на тему теорії Дарвіна, тепер дав матеріал проф. двома сензаційними шлюбами. Гарліо Рідер, 15-літній син фермера, ходив до школи. Вчора його 29-літня чителька Павлина Робертс. Одного дня місто довідалось, що чителька доматиться шлюб з 15-літнім Гарлісом. Чителька, зовсім природно, може доматитись, а не просити або пропонувати. Зібралась „адада“ чительки, янась шкільна кураторія чи інспекторія, і заявила „ні“. Сказали їй з вирозумінням для всіх її мотивів, що мусить боляй почекаати рік, аж хлопчина скінчить школу, або підросне. Павлина Робертс сиділа в параграфах і любові, заявила, що нема у Зл. Державах закону, який заборонив би чительці вийти заміж за учня, коли на це дозволяють його батьки. А батьки хлопця погодились. Шкільна влада програє. Оженився хлопчина із своєю чителькою і ходив далі до школи. Вона дитала його у класі, як інших учнів. Та відповісти на запити жінці та чительці це тільки пів біди. Коли приходила перерва, товариші Рідера глузували собі з нього. Не міг хлопчина витримати. Утік із школи. А до дому не міг вернутись. У домі була чителька. Втік до батька на ферму. Тепер шкільна влада рішає вже іншу проблему: чи можна примусити Гарліса Рідера, щоб вернувся до школи і скінчив свою освіту, згідно із законом?

Це одна історія з міст, що звється чудово „Індепенденс“. (Незалежність). Друга з другого

міста того самого стейту. Найшлась там пара, яка рішила взяти шлюб у двох ледяних скринях. Священник не міг протестувати проти такого домагання, бо жема приносило, що це неморальне. Клопіт був тільки в тому, як пара подасть собі руки до祭司, щоб вярхо міг зложити їм обручки. У ледяних скринях зробили дві діри. Сотні людей прийшли до церкви на це видовище. Всі були цілком, чи новоженці не заморозились. Цей шлюб на тверезо скінчився так, що новоженці просто в церкві поїхали до готелю, де ждала на них гаряча купіль. Шлюб у ледяних скринях можна опатентувати як виняток на таке гаряче літо, як цього річчя.

Спорт.

ВОГОНЬ З ОЛІМПУ.

В понеділок 20-го т. м. в Греції в полудневих годинах, на містичній Горі Олімп, де панував всемогутній Зевс, запалив Олімпійський Комітет при допомозі сочки змооски. Вогонь перепесли заквітчані дівчата до старої олімпійської арени, на мармуровий вістар перед статуєю Зевса. Звідси понесли символічний вогонь чотирма Грецію, Болгарію, Югославію, Мадярщину, Австрію, Чехословаччину до Берліна, де прибуде остання штафета спортсменів дня 1. серпня. — У святині запаленні олімпійського вогню взяли участь величезні маси народу, дипломатичний абір, Олімпійський Комітет та багато спортсменів. Свято розпочав міністр Вальдмюльер.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

WIADOMOŚCI LWOWSKIEJ IZBY ROLNICZEJ
Lwów, dnia 15. lipca 1936. R. III. № 1-3.
UKRAINIAN YOUTH. Philadelphia, Pa., June 1936.
Vol. 4. № 4.

Ширіть наш часопис!

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Мол. театр. „Заграва“ під арт. пров. В. Блаватського.

Залішки.

22. VII. „Стефко“.
23. VII. „Голгота“.
24. VII. „Маріус“.
25. VII. „Святе полує“.
26. VII. „Дума про Нечая“.

Великий театр:

Нечиний.

Театр Ріжнородностей:

Середа, 22. VII. год. 8. веч. Аб. 22.
„Малошо не пошлюбна ніч“.
Четвер, 23. VII. год. 8. веч. Аб. 22.
„Малошо не пошлюбна ніч“.

Кіна.

АПОЛЬО: „Княжна Чардаш“ з Мартою Егер.

АГЛІЯТИК: „Американські авантюри“.

БАНДА: 1) „Маркіза Йорисана“, 2) „Пам'яті Чорного Клубу“.

ГРАЖИНА: „Остання стійка“ і „Що чоловік робить вночі“.

КАСІО: „Багряний цвіт“.

КОПЕРНИК: „Чарівниця“, „Золота дівчина“ та „Боксерський матч“.

МАРУСЕНЬКА: „Четверта заповідь“.

МІРАЖ: „Любовні маневри“.

МУЗА: „Доктор Іко“.

НАКС: Нечиний.

ПАЛІС: „Сакохид ч. 99“.

ПАН: 1) „Віденські ночі“, 2) „Файн і Файн“.

РАІ: „Шазений поручник“ і музична комедія.

СВІТ: „День недилої пригоди“.

СТИЛЕВЕ: „Химера гарної жінки“ і ревія.

ТОН: „Осуджений“ і „Всім години д-ра Моргана“.

УТІХА: „Відважний ковбой“ і ревія.

ХИМЕРА: „Людина зі стома масками“.

ФОТОПЛАСТИКОН.

(пл. Марійська 2.)

„Берлін“.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 22. липня 1936.

Відень (506,8) 11.00 Австрійський фестиваль, 20.00 Концерт опереткової музики, 22.10 Органова і фортепіанова музика, Братислава (298,8) 11.05 Концерт, 19.50 Легка музика, Прага (470,2) 17.40 Сольо на саксофоні, 21.10 Камеральні твори Бетовена, Париж (1648) 17.30 Концерт симфонічного оркестру, 22.45 Танцювальна музика, Кенігсверггаузен (1871) 10.00 Весела музика, 18.00 Пополуднева музика, 20.10 Великий концерт опереткової музики, Будапешт (364,5) 17.00 Веселі концерт, 21.55 Співа, 21.15 Концерт сальонової оркестри, Будапешт (349,5) 18.10 Циганська музика, 21.00 Концерт, Мінно (368,6) 22.00 Сольоти, 22.45 Танцювальна музика, Рим (420,8) 20.45 Симфонічний концерт, 22.15 Весела музика.

НАИБІЛЬША УКРАЇНСЬКА КООПЕРАТИВНА

ДРУКАРНЯ „ДІЛО“

Львів, Ринок 10.

ВИКОНУЄ В НАЙКОРОТШОМУ ЧАСІ І НАЙДЕШЕВІШЕ ТВОРИ, БРОШУРИ, АФІШІ, ЧАСОПИСИ ТА ВСІЯКІ ІНШІ ДРУКИ.

Четвер, 23. липня 1936.

Відень (506,8) 17.25 Концерт солістів, 19.00 Пісні 8 арії, 20.00 Піжмаліон — комедія Шова, 22.10 Концерт, Братислава (298,8) 18.10 Ресіталь фортеп., Кошиці (259,1) 23.00 Танцювальна музика, Прага (470,2) 19.35 Сальонова музика, 18.10 Пополудневий концерт, 22.40 Сальонова музика, Париж (1648) 19.00 Співа, 20.00 Пісні, 21.15 Симфонія ч. 7 Бетовена, 22.30 Концерт, 23.30 Легка музика, Кенігсверггаузен (1871) 16.10 Пополуднева музика, 20.10 Веселі концерт, 23.00 Танцювальна музика, Будапешт (364,5) 17.00 Національна музика, 19.30 Віолин. ресіталь, 20.10 Сальонова музика, 21.45 Пісні Штрауса, Будапешт (349,5) 17.00 Джазова музика, 22.00 Циганська музика, Мінно (368,6) 22.15 Танцювальна музика, Рим (420,8) 20.45 Вечір опер.

Львівське радіо.

Середа, 22. липня 1936.

6.30, 7.40 Ранішня явдиця, 7.35 Трохи інформації, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Легка музика, 12.55 Кілька рад лікарів на літо, 13.05 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.30 Господарські вісти, 15.45 Про те, як кравець Ниточка став королем, 16.15 Фортеп. музика, 17.00 Сальонова музика, 17.30 Співа, 17.50 Ангелоти з життя А. Жульовського, 18.00 Сільва рерум, 18.05 Польські пісні, 18.25 Жінка у фашистській Італії, 18.35 Програма на завтра, 18.40 Рекламний концерт, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Концерт народної музики, 20.00 Піснична музика — з гр. пл., 20.30 Мандрівка мікрофону по провінції, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Твори Ф. Шопена, 21.30 Співа, 22.00 Спортівні вісти, 22.15 Танцювальна музика, 22.45 Танцювальна музика.

Четвер, 23. липня 1936.

6.30, 7.40 Ранішня явдиця, 7.35 Трохи інформації, 11.57 Сигнал часу, 12.55 VIII-ма респодія Ліста — з гр. пл., 13.05 Полудневий денник, 14.30 Музична явдиця — з гр. пл., 15.30 Господарські вісти, 15.45 „Скарб у комині“, 16.00 Пополудневий концерт, 16.45 Устрій нових держав і проблема національної оборони — Світська Росія, 17.00 Концерт легкої музики, 17.50 Найгірша пригода — гутірка, 18.00 Сільва рерум, 18.05 Ніч в горіди Перемислава, 18.15 Винятки з оперети „Квіт з Гаваї“, 18.25 Літературні хвилини, 18.40 Рекламний концерт, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00, Сільські навізники, 19.40 Фортеп. ресіталь, 20.10 Віолин. бабуні, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Наші пісні, 21.30 Фортеп. квинтет, 22.00 Спортівні вісти, 22.15 Танцювальна музика.

ЕВГЕН ЧИКАЛЕНКО

Спогади І. П. і Ш. часть

Ціна 4.50 зол., з почт. перес. 5.00 зол.
Окрема частина по 1.50 зол.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажі: Бельгі бейл. 89.63 — 89.20, Долари американські 5.30, — 5.27, Дол. канадські 5.28.50 — 5.25.50, Флорени голанд. 360.92 — 9.20, Франки фр. 35.08 — 34.92, Франки шв. 173.39 — 172.55, Фунти англ. 26.63 — 26.52, Гульдени данські 100.20 — 99.80, Корони чеські 20.20 — 19.70, Корони данські 119.04, 118.20, Корони норв. 134.01 — 133.05, Кор. шв. 137.63 — 136.65, Ліри італ. 35 — 33, Марки фінл. 11.76 — 11.60, Марки нм. 145 — 140, Песети еспан. 63.00 — 61.00, Шил. австр. 99 — 98, Марки нм. срібні 152 — 147.

Папери.

5 инвест. 1. см. 62, серії 72 — 71, 5 конв. 46, 6 дох. 57, 4 прем. дох. 47, 7 стаб. 44.

Акій.

Банк Польський 94, 92, Цукор 26.50, Ліньоп 12.10, Стараховичі 32.

Збіжжя.

Ціни львівсько Львів від до
Пшениця одн. 19.00—19.50
Пшениця аб. 18.25—18.75
Ріпак зимовий ех 1936 30.00—31.00
Мука пш. гат. I. антит. 34.50—35.00
Мука пш. гат. I. А 34.00—34.50
Мука пш. гат. I. Б 33.00—33.50
Мука пш. гат. I. Ц 31.50—32.00
Мука пш. гат. I. Д 29.50—30.00
Мука пш. гат. II. А 29.00—29.50
Мука пш. гат. II. Б 28.50—29.00
Мука пш. гат. II. Ц 28.25—28.75
Мука пш. гат. II. Д 27.00—27.50
Мука пш. гат. II. Е 26.00—26.50
Мука пш. гат. II. Ф 24.00—24.50
Мука пш. гат. II. Г 23.50—24.00
Мука пш. гат. III. А 17.00—17.50
Мука пш. гат. III. Б 16.00—16.50
Мука пш. гат. III. Г 14.00—14.50
Мука пш. паст. 24.00—24.50
Мука пш. разова до 0 — 95 при 22.50—23.00
Мука жит. жит. 0 — 30 при 21.50—22.00
Мука жит. гат. I. 0 — 50 при 21.50—22.00
Мука жит. гат. I. 0 — 65 при 19.50—20.00
Мука жит. гат. II. 50 — 65 при 14.50—15.00
Мука жит. раз. до 0 — 95 при 15.50—16.00
Мука жития посл. понад 65%, 11.50—12.00

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 21-го липня ц. р. кооперативна платив за:

львівсько Львів.

1 кг. масла десероного блон. 2.15 зол.

без опакуння . . . . . 2.15 зол.

1 кг. масла десер. бочкового 2.20 .

якщо з боч. опакунням 2.20 .

1 кг. масла експорт. якщо з експортним опакунням 2.20 .

дає зачет . . . . . 0.14 .

1 л. молока . . . . . 2.50—2.55 .

1 л. меду . . . . . 2.50—2.55 .

Тенденція на масло сильна, на молоко знижова, на яйця слаба.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 21. VI. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, львівсько Львів, (пл. Білхенського ч. 3) такі ціни:

Індички, індички I. кл. 1.00 зол.

Качки товчені I. кл., ваги 0.90 .

щойно від 1.80 кг. ягору 1.00 .

Курки молоді без острів I. кл. 1.00 .

Курята I. кл. щойно від 0.80 кг. 1.10 .

ягору 1.10 .

Приймає птицю тільки першої класи.

Гірших сортів рішуче не приймаємо.

Ціни денні: тенденція на курята знизкова, на індички, качки, курки тандево вдержана.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У „ФЕДЕРАХ“, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

НАУКА

ВЧУ СКОРО І ПРИСТУПНО ФРАНЦУСЬКОГО, НІМЕЦЬКОГО — конверсія; приготують до матурі і всіх іспитів з цих мов, також приймають переклади і полегдують кореспонденцію. Позамісцевим листовно. Низькі ціни. Голуфка 4, I. пов., м. 3. 2403, 1—10

КУПНО - ПРОДАЖА

ПРОДАМ ГАРНУ СОНЯШНУ ПАРЦЕЛЮ 114 сажнів, побіч професорської коледжі Горішній Лічаків. Ціна 3700 зол. Відомість: Півріч 49, дім Барановського. 2431, 2—2

ОВОЧАРНЯ, модерно уряджена до продажу, інформації тел. 115-63. 2432, 1—3

МЕШКАННЯ

ДЛЯ ПРИЗДНИХ покоі умебльовані — денно, на бажання і харч. Тересі 2. Б. 7. 2434 1—2

ДО ВІНАЙМУ три покоі на бюро або мешкання, з комфортом або без — Рибок 3. 2436, 1—4

РІЖНІ

СТАРУ ГАРДЕРОВУ мужеську міняємо на наймодніші бельські матеріали. ТЕЛЕФОН 270-25. 2433 1—2

ПЕРЕРОБЛЮВАННЯ СІТОК дротаних, ліжок, матраців і отоман в одній дні, також дезінфекція найдешевше у фабриці ЗАКС, Ліндога 6.

ЛІЖКО КУХОННЕ зол. 7, полове 10, сіткове 15, ланцюгове 20, дитячі 26, отоман 20, канал 25, 3 подушки з трави 15, волосисті 40, тапчан 60 — тільки у фабриці Закс, Ліндога 6. 2437, 1—4

ОГОЛОШЕННЯ.

ПІТ

НІГ, РУК, ПАХВИН і т. п. зникне при вживанні спеціального певного і нешкідливого патенту „CSAVE“ 50 сот. Пробний пакет. Перфумерія

С. ФЕДЕРА

Львів, вул. Сикстуська 7.
1238 Філія: КОПЕРНИКА 13 а. 44-79

ДЕНТИСТИЧНИЙ ЗАКЛАД

Юліана Штайнвурцля

чинний через цілі вакації під особистою управою,
Львів, БОГДАНІВКА 28.
(Увага на Ч. дому).

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошенні шпальти.

1 м. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	2 м. одношпальтовий в тексті йовинках на першій сторінці	Дрібні оголошення від слова: матрижоніальні і приват. кореспонденція по купно, продаж, винаєм і т. п. шукаючи праці	Остання сторінка 1/1	2/2	3/3	4/4	5/5	6/6	7/7	8/8	9/9	10/10	11/11	12/12	13/13	14/14	15/15	16/16	17/17	18/18	19/19	20/20	21/21	22/22	23/23	24/24	25/25	26/26	27/27	28/28	29/29	30/30	31/31	32/32	33/33	34/34	35/35	36/36	37/37	38/38	39/39	40/40	41/41	42/42	43/43	44/44	45/45	46/46	47/47	48/48	49/49	50/50	51/51	52/52	53/53	54/54	55/55	56/56	57/57	58/58	59/59	60/60	61/61	62/62	63/63	64/64	65/65	66/66	67/67	68/68	69/69	70/70	71/71	72/72	73/73	74/74	75/75	76/76	77/77	78/78	79/79	80/80	81/81	82/82	83/83	84/84	85/85	86/86	87/87	88/88	89/89	90/90	91/91	92/92	93/93	94/94	95/95	96/96	97/97	98/98	99/99	100/100
зол. 0.35	0.60	0.07	1/1	1/2	1/3	1/4	1/5	1/6	1/7	1/8	1/9	1/10	1/11	1/12	1/13	1/14	1/15	1/16	1/17	1/18	1/19	1/20	1/21	1/22	1/23	1/24	1/25	1/26	1/27	1/28	1/29	1/30	1/31	1/32	1/33	1/34	1/35	1/36	1/37	1/38	1/39	1/40	1/41	1/42	1/43	1/44	1/45	1/46	1/47	1/48	1/49	1/50	1/51	1/52	1/53	1/54	1/55	1/56	1/57	1/58	1/59	1/60	1/61	1/62	1/63	1/64	1/65	1/66	1/67	1/68	1/69	1/70	1/71	1/72	1/73	1/74	1/75	1/76	1/77	1/78	1/79	1/80	1/81	1/82	1/83	1/84	1/85	1/86	1/87	1/88	1/89	1/90	1/91	1/92	1/93	1/94	1/95	1/96	1/97	1/98	1/99	1/100

За редакцію відповідає Олександр Костик.

Видає Видавнича Спілка „Діло“.

З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.

